МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ПОДАТКОВОЇ СПРАВИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА (ПРОЄКТ)

на тему «Особливості управління інвестиційними проектами підприємства»
за матеріалами ТОВ «НОВА ПОШТА»

Здобувача вищої освіти другого (магістерського) рівня
ІІ курсу, групи ПТМ – 23-1
спеціальності 076 Підприємництво та торгівля
освітня програма «Економіка
та управління проектами
в підприємницькій діяльності» _____ Громіка Кирило Олексійович

Науковий керівник _____ Минчинська Ірина Василівна, к.е.н., доцент

Керівник освітньо-
професійної програми _____ Слюсарева Людмила Валеріївна, д.е.н., професор

Допущено до захисту за рішенням
кафедри економіки, підприємництва та
бізнес-адміністрування,
протокол від 23.12.2023 № 6

Завідувач кафедри економіки,
підприємництва та бізнес-адміністрування _____ Слюсарева Л.В., д.е.н., професор

Ірпінь – 2025

БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ

Об'єкти контролю	Діапазон оцінки в балах	Фактична кількість балів	Примітки	Дата, П.І.П.: керівника, голови комісії членів комісії, секретаря, (підписи)
ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ КЕРІВНИКОМ ТА РЕЦЕНЗЕНТОМ				
1.Зміст випускної роботи (якість теоретичного матеріалу, його зв'язок з практичним, вміння представляти матеріал в логічній послідовності, наявність висновків та пропозицій)	від 0 до 25	13		
2.Дотримання вимог щодо оформлення	від 0 до 5	4		
3.Вчасне виконання роботи на всіх етапах у встановлені кафедрою терміни	від 0 до 5	3		
4. Рецензент	від 0 до 5	3		
5. Передзахист (якість та повнота представленого матеріалу, рішення щодо балів залишається за комісією)	від 1 до 10	4		
РАЗОМ БАЛІВ*	від 0 до 50	27		
ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ КОМІСІЄЮ ПО ЗАХИСТУ				
1.Доповідь	від 0 до 10			
2. Роздатковий матеріал	від 0 до 5			
3. Знання теоретичного та практичного матеріалу, вміння відповідати на запитання	від 0 до 25			
4. Апробація (участь у конференціях)	від 0 до 10			Лозеберех П. ел. цифрис
РАЗОМ БАЛІВ	від 0 до 50			
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	від 0 до 100	70		

ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКАЛИ ТА ШКАЛИ ЄКТС

Правила переведення оцінок до національної шкали та шкали ЄКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою	Дата	П.І.П.: голови, членів комісії, секретаря, (підпис)
70	C	4	04.02.25	

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
80-89	B	4 (добре)
70-79	C	
60-69	Б	3 (задовільно)
50-59	E	
35-49	ЄХ	2 (незадовільно)

Лозеберех П. ел. цифрис

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту,
Кафедра економіки, підприємництва
та бізнес-адміністрування
Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля
Освітньо-професійна програма
«Економіка та управління проектами в підприємницькій діяльності»

Затверджую
Завідувач кафедри _____ Л.В.Слюсарева

Завдання на кваліфікаційну роботу (проєкт)
здобувачу вищої освіти

Громіка Кирилу Олексійовичу

1. Тема випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи
« Особливості управління інвестиційними проектами підприємства »
Затверджена наказом ректора від 6 грудня 2023 р. № 1640
2. Строк здачі закінченої роботи 23 грудня 2024 р.
3. Цільова установка: дослідити теоретико-методичні засади та практичні аспекти управління інвестиційними проектами підприємства з метою підвищення їх ефективності та мінімізації ризиків.
Мета роботи: визначення теоретико-методичних основ управління інвестиційними проектами на підприємстві
Об'єкт дослідження: система управління інвестиційними проектами підприємства.
Предмет дослідження: особливості організації, оцінки та підвищення ефективності управління інвестиційними проектами.
База дослідження: ТОВ «НОВА ПОШТА».
4. Вихідні дані до роботи складають звітність підприємства за 2021-2023 рр.. інтернет-ресурси, навчальні посібники, монографії та наукові статті в періодичних економічних виданнях.
5. Перелік графічного матеріалу: 10 таблиць, 12 рисунків.
6. Зміст випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи (перелік питань за кожним розділом): Розділ 1. Теоретико-методичні аспекти управління інвестиційними проектами, 1.1. Сутність та особливості управління інвестиційними проектами підприємства в сучасних умовах господарювання, 1.2. Підходи до оцінювання ефективності управління інвестиційними проектами підприємства; Розділ 2. Практичний аспект управління інвестиційними проектами (на прикладі ТОВ "Нова Пошта"), 2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ "Нова Пошта", 2.2. Оцінка ефективності управління інвестиційними проектами ТОВ "Нова Пошта" , Розділ 3. Пропозиції щодо підвищення ефективності управління інвестиційними проектами ТОВ "Нова Пошта"

Реєстрація № 29 24.01.2025 _____
(дата) (підпис відповідальної особи)

Результати перевірки до захисту 23.01.2025 _____
(до захисту, на доопрацювання) (дата) (підпис)

Результат захисту 70 4 С 07.02.2025 _____
(оцінка) (дата) (підпис)

Голова ЕК: _____ Филюк Г.М., д.е.н., професор
(підпис)

Заступник голови ЕК електронний підпис Лазебник Л.Л., д.е.н., професор
(підпис)

Члени комісії:

_____ Слюсарева Л.В., д.е.н., професор
(підпис)

_____ Калач Г.М., к.е.н., доцент
(підпис)

Секретар комісії _____ Баланюк Г.Й., провідний фахівець

7. Календарний план виконання роботи

№ п/п	Назва етапів випускної кваліфікаційної (дипломної)роботи	Строк виконання етапів р	
		За планом	Фак
1.	Вибір теми дипломної роботи, затвердження плану виконання роботи	06.12.2023р.	06.12.2
2.	Опрацювання літературних джерел за напрямком дослідження	07.03.2024 р.	07.03.2
3.	Підготовка теоретичного розділу та подання її керівнику	01.04.2024 р.	01.04.2
4.	Апробація результатів дослідження теоретичного опрацювання матеріалу (підготовка статті та/або тез доповіді на науковій конференції)	31.05.2024 р.	31.05.2
5.	Підготовка аналітичного розділу роботи та подання її керівнику	09.09.2024 р.	09.09.2
6.	Підготовка ІІІ розділу дипломної роботи та подання її керівнику	29.11.2024 р.	29.11.2
7.	Підготовка 100% дипломної роботи та подання її керівнику	20.12.2024 р.	20.12.2
8.	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень керівника	26.12.2024 р.	26.12.2
9.	Попередній захист дипломної роботи	23.12.2024 р.	23.12.2
10.	Отримання відгуку керівника дипломної роботи	15.01.2025 р.	15.01.2
11.	Рецензування дипломної роботи	17.01.2025 р.	17.01.2
12.	Представлення роботи для перевірки на плагіат	03.01.2025 р.	03.01.2
13.	Захист дипломної роботи	06-07.02.2025 р.	06-07.0

Дата видачі завдання 06 грудня 2023 р.

Керівник випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи _____ Минчинська Василівна, доцент

Керівник освітньо-професійної програми _____ Слюсарева Валеріївна, д.е.н., про

Завдання до виконання отримав здобувач вищої освіти _____ Громіка К Олексійо

07

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 14:10:30 07.02.2025

Назва файлу з підписом: ПРОТОКОЛ ЕК 07.02.25 ПТМ (2).docx.asice
Розмір файлу з підписом: 24.1 КБ

Перевірені файли:
Назва файлу без підпису: ПРОТОКОЛ ЕК 07.02.25 ПТМ (2).docx
Розмір файлу без підпису: 20.6 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: ЛАЗЕБНИК ЛАРИСА ЛЕОНІДІВНА V
П.І.Б.: ЛАЗЕБНИК ЛАРИСА ЛЕОНІДІВНА
Країна: Україна
РНОКПП: 2488704847
Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 14:10:29 07.02.2025
Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000EE561A019A026C05
Алгоритм підпису: ДСТУ 4145
Тип підпису: Удосконалений
Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)
Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)
Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2025.02.05 13:00

АНОТАЦІЯ
Особливості управління інвестиційними проектами підприємства

Мета роботи полягає у з’ясуванні теоретико-методичних засад та аналізу сучасної практики управління інвестиційними проектами на підприємстві, а також розроблення пропозицій щодо їх вдосконалення.

Завданнями роботи є наступні: з’ясувати поняття та значення інвестиційних проектів у сучасному підприємництві; розкрити основні принципи та методичні підходи до оцінки ефективності інвестиційних проектів; навести загальну характеристику ТОВ «Нова пошта» та аналіз інвестиційних проектів, реалізованих на підприємстві; оцінити ефективність інвестиційних проектів ТОВ «Нова пошта»; розробити пропозиції щодо вдосконалення управління інвестиційними проектами на підприємстві.

Предмет дослідження – особливості організації, оцінки та підвищення ефективності управління інвестиційними проектами.

Об’єктом дослідження є процес управління інвестиційними проєктами на підприємстві ТОВ «Нова пошта».

Базою дослідження виступає підприємство ТОВ «Нова пошта».

За результатами дослідження систематизовано теоретичні та практичні аспекти запровадження інвестиційних проєктів на підприємстві, а також використано різноманітні методи для комплексного розуміння процесів та сприянню розробці ефективних рекомендацій для підвищення результативності інвестиційних ініціатив підприємств.

Одержані результати можуть бути використані у подальших теоретичних дослідженнях проблем підвищення ефективності діяльності підприємств, у практичній складовій введення інвестиційних проєктів та аналізу інвестиційних ініціатив.

Дипломна робота містить 55 сторінок, список використаних джерел з 50 найменувань, 3 додатків.

Ключові слова: інвестиційні проєкти; управління інвестиційними проектами; підприємство; ефективність впровадження інвестиційних проєктів, вдосконалення управління інвестиційними проєктами.

Рік виконання дипломної роботи 2023 р.

Рік захисту роботи 2025.

SUMMARY
Features of managing investment projects of an enterprise

The aim of the study is to determine the theoretical and methodological foundations and analyze the current practice of managing investment projects in an enterprise, as well as to develop proposals for their improvement.

The objectives of the study are to define the concept and significance of investment projects in modern entrepreneurship; reveal the main principles and methodological approaches to evaluating the effectiveness of investment projects; provide a general overview of LLC "Nova Poshta" and analyze the investment projects implemented in the enterprise; assess the effectiveness of LLC "Nova Poshta" investment projects; and develop proposals for improving the management of investment projects in the enterprise.

The subject of the research is the organization, evaluation, and enhancement of the efficiency of investment project management.

The object of the study is the process of managing investment projects at LLC "Nova Poshta."

The research is based on the operations of LLC "Nova Poshta."

As a result of the study, theoretical and practical aspects of implementing investment projects in an enterprise have been systematized, and various methods have been used for a comprehensive understanding of processes and the development of effective recommendations to improve the efficiency of business investment initiatives.

The obtained results can be used in further theoretical research on improving enterprise performance, in the practical implementation of investment projects, and in the analysis of investment initiatives.

The thesis consists of 74 pages, a list of 50 references, and 6 appendices.

Keywords: investment projects; investment project management; enterprise; effectiveness of investment project implementation; improvement of investment project management.

Year of thesis completion: 2023.

Year of defense: 2025.

ЗМІСТ

ВСТУП 3

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ 5

1.1 Сутність та особливості управління інвестиційними проектами підприємства в сучасних умовах господарювання 5

1.2. Підходи до оцінювання ефективності управління інвестиційними проектами підприємства 9

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «НОВА ПОШТА») 20

2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Нова пошта» 20

2.2. Оцінка ефективності управління інвестиційними проектами ТОВ «Нова пошта» 41

РОЗДІЛ 3. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ ТОВ «НОВА ПОШТА» . 46

ВИСНОВКИ 53

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 56

ДОДАТКИ 61

ВСТУП

Актуальність. Одним із ключових факторів забезпечення стійкого розвитку підприємства є ефективне управління інвестиційними проектами. Інвестиційна діяльність підприємств спрямована на досягнення довгострокових цілей, підвищення конкурентоспроможності та формування умов для стійкого економічного росту. У сучасних умовах глобалізації та інтенсивного розвитку цифрових технологій управління інвестиційними проектами набуває нового значення, адже воно дозволяє адаптуватися до швидких змін у бізнес-середовищі та забезпечити оптимальне використання ресурсів.

Варто відмітити, що успішне управління інвестиційними проектами вимагає системного підходу, який охоплює всі етапи реалізації проекту: від планування до оцінки його ефективності. Важливу роль у цьому відіграють При цьому використання таких інструментів, як оцінювання ризиків, фінансове планування, моніторинг виконання проектів, мають важливе значення. Для тих компаній, які ставлять собі за мету стійкий розвиток, потрібно розробляти ефективні стратегії управління інвестиціями, які дозволять забезпечувати конкурентоспроможність в довгостроковій перспективі. Отже, актуальність даної теми зумовлюється необхідністю забезпечення оптимального розподілу ресурсів для підвищення інвестиційної привабливості підприємств, що є важливим для будь-якого підприємства.

Ступінь опрацювання даної проблеми в науковій літературі. Питанням управління інвестиційними проектами присвячені роботи багатьох науковців, серед яких можна виділити таких українських та зарубіжних дослідників, таких як Ансофф І., Друкер П., Кузьмін О.Є., Лігоненко Л.О., Федонін О.С., Чумаченко М.Г. та ін. Вони розглядали підходи до управління проектами, методи оцінки ефективності інвестицій, а також окремі аспекти стратегічного інвестиційного планування в умовах ризику та невизначеності.

Метою кваліфікаційної (магістерської) роботи є визначення теоретико-методичних основ управління інвестиційними проектами на підприємстві.

Відповідно до встановленої мети нами виконані наступні завдання:

– розкрити сутність інвестиційних проектів та особливості їх управління в сучасних умовах господарювання;

– охарактеризувати підходи до оцінювання ефективності управління інвестиційними проектами підприємства;

– навести організаційно-економічну характеристику ТОВ «Нова Пошта»;

– проаналізувати ефективність управляння інвестиційними проектами ТОВ «Нова Пошта»;

– розробити пропозиції щодо підвищення ефективності управління інвестиційними проектами ТОВ «Нова пошта».

Для виконання поставленої мети в якості бази дослідження було обрано підприємство, діяльність якого пов'язана зі сферою логістичних послуг – Товариство з обмеженою відповідальністю «Нова Пошта».

Об'єктом дослідження є система управління інвестиційними проектами підприємства.

Предметом дослідження є особливості організації, оцінки та підвищення ефективності управління інвестиційними проектами на прикладі ТОВ «Нова Пошта».

Методичною основою та інструментарієм для проведення дослідження стали системний підхід, методи аналізу і синтезу, дедукції та індукції, а також методи порівняльного аналізу, які дозволили оцінити ефективність інвестиційної діяльності підприємства.

Інформаційною базою для проведення дослідження стали періодичні наукові видання, статистичні дані, нормативно-правові акти та аналітичні матеріали, що стосуються інвестиційної діяльності ТОВ «Нова Пошта».

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ

1.1 Сутність та особливості управління інвестиційними проектами підприємства в сучасних умовах господарювання

В умовах динамічних змін економічного середовища, глобалізації ринків та посилення конкуренції управління інвестиційними проектами підприємства набуває стратегічного значення. Інвестиційна діяльність відіграє ключову роль у забезпеченні довгострокового розвитку, підвищенні конкурентоспроможності та фінансової стійкості компанії. Ефективне управління інвестиційними проектами є важливим інструментом досягнення цілей підприємства, що вимагає застосування сучасних методів аналізу, прогнозування та оцінки ризиків.

У сучасному трактуванні інвестиції уявляють як вкладення капіталу з метою його збільшення в майбутньому Сам термін «інвестування» походить від латинського «invest», що означає «вкладати гроші» [1, с. 6].

У широкому сенсі інвестиції розуміють як довгострокові вкладення економічних ресурсів в конкретний бізнес з метою отримання чистої вигоди в майбутньому та зростання капіталу [5, с. 5].

В Україні інвестиційна діяльність регламентується Законом України «Про інвестиційну діяльність» та іншими нормативними актами, які являють правову основу інвестиційної діяльності суб’єктів господарювання та здійснюють її регулювання [1417].

Наведемо визначення інвестицій: «Це майнові та інтелектуальні цінності, які інвестуються в об'єкти підприємницької та іншої діяльності з метою отримання прибутку або досяжності соціального ефекту» [1, с. 10].

Суб'єктами інвестиційної діяльності виступають: інвестори; виконавці робіт (підрядники); користувачі об’єктів основних засобів; постачальники інвентарю, обладнання та проєктної продукції; юридичні особи (банківські, страхові та посередницькі організації, пайові інвестиційні фонди і компанії і

т.д.); громадяни України; іноземні юридичні та фізичні особи, держави та міжнародні організації [12, с. 13].

Відповідно до чинного законодавства інвестиції здійснюються в наступному вигляді [9, с. 11]: грошових коштів, цільових банківських депозитів, акцій, паїв, цінних паперів; рухомого і нерухомого майна; майнових прав, досвіду та інших інтелектуальних цінностей; сукупності технічних, технологічних, комерційних та інших знань у формі технічної документації, навичок і виробничого досвіду (ноу-хау); права користування землею, водою, ресурсами, будинками, обладнанням; інших цінностей.

Інвестиційна діяльність являє собою «сукупність практичних дій юридичних осіб, держави та громадян щодо здійснення інвестицій. В процесі вкладення капіталу, інвестор має право володіти, використовувати і розпоряджатися об'єктами та результатами інвестиційної діяльності, включаючи торгові операції і реінвестиції» [31]. Таким чином, констатуємо, що інвестиційна діяльність є важливою складовою сучасного бізнесу.

Реальні інвестиції являють собою «вкладення в різні сфери і галузі економіки у вигляді капітальних вкладень з метою оновлення існуючих і створення нових «капітальних» матеріальних і нематеріальних (інноваційних) активів, товарів та отримання тим самим значно більшого прибутку» [1].

Наступним поняттям для якого необхідно навести визначення є інвестиційний проект - це документ, який містить обґрунтування стратегічного розвитку підприємства на основі розрахунку розміру реальних інвестицій, потреби у відповідних інвестиційних коштах в їх різних формах і систему відповідних управлінських рішень для забезпечення найбільш ефективних форм реалізації інвестиційних цілей, визначених в даному проекті.

Реальне інвестування здійснюється в різних формах, основними з яких є: придбання цілісних майнових комплексів, нове будівництво, реконструкція, модернізація та відновлення окремих видів обладнання, інноваційні інвестиції в нематеріальні активи та інвестиції для поповнення оборотних активів [5].

Управління інвестиційною діяльністю підприємств направлено на забезпечення реалізації найбільш ефективних напрямків інвестування.

Цикл реального інвестування включає наступні етапи [23]:

1) Аналіз інвестиційного клімату країни (динаміка обсягу і розподілу ВВП, обсяг виробництва, правове регулювання інвестицій, рівень розвитку інвестиційних ринків, демографічна ситуація).

2) Оцінка інвестиційної привабливості галузі та регіону (щодо галузі - динаміка розвитку, конкурентні умови, законодавство; для регіону - місце розташування, транспортна мережа, соціальні умови, умови праці, ресурси, природно-кліматичні умови.

3) Вибір певних об'єктів інвестування (1. визначення достатнього обсягу інвестиційних ресурсів і пошук джерел для їх формування; 2. прогнозування та розрахунок чистого приведеного грошового потоку; 3. розрахунок приведеного ефекту інвестиційного проекту; 4. оцінки рентабельності інвестиційних проектів; 5. визначення ліквідності інвестицій; 6. розрахунок терміну окупності інвестицій).

4) Формування інвестиційного портфеля як сукупності інвестиційних програм.

5) Управління інвестиційними ризиками.

Кожен проект проходить кілька послідовних етапів розробки, і сукупність цих етапів уявляє життєвий цикл проекту, який охоплює період від початку до завершення. Початок проекту часто розуміють, як створення ідеї та здійснення витрат для його реалізації. Закінчення проекту охоплює: час введення в експлуатацію, досягнення результатів проекту, завершення фінансування, модернізацію, реконструкцію або ліквідацію об'єкту.

В процесі реального інвестування враховують [12]:

1. Життєвий цикл проекту (від створення до ліквідації або реконструкції).

2. Горизонт розрахунку – період з початку витрат до моменту отримання останнього доходу від проєкту.

3. Термін експлуатації – це період з моменту введення об'єкта в експлуатацію до моменту його ліквідації або реконструкції.

У сучасній практиці інвестиційного проектування цикл проектів розглядають по етапах [1, с. 118]:

1. Передінвестиційний етап - визначають потенційні можливості проекту та його інвестиційну спроможність. Цьому етапу приділяється найбільша увага. Передінвестиційний етап характеризується відсутністю точної інформації, а розрахунки ґрунтуються на прогнозних, планових і нормативних показниках. Основним результатом цього етапу є техніко-економічне обґрунтування доцільності впровадження проекту та створення об'єкта інвестування.

2. Інвестиційний етап проекту охоплює ряд дій, в ході яких визначають технічні, правові, організаційні та фінансові аспекти функціонування проекту.

3. Виробничий етап передбачає реалізацію самого проекту.

Обґрунтування інвестиційного проекту базується на встановленні критеріїв в рамках конкретного підприємства (ступінь готовності наукової частини, її практичну реалізацію, ресурсозбереження, рентабельність та комерційну привабливості проекту). В випадку недостатньої віддачі інвестованого капіталу, подальше просування проекту припиняється.

Проект охоплює весь процес інвестування: починаючи з ідеї, розробки і реалізації до отримання досягнутого результату, а управління реальним інвестуванням є одним з найважливіших моментів вибору і оцінки прибутковості інвестиційних проектів.

Для типових промислових проектів, які найчастіше реалізуються підприємствами, обґрунтування доцільності має особливості [3, с. 205]:

1) Проект по заміні застарілого обладнання.

2) Обмінний проект для зниження поточних експлуатаційних витрат передбачає детальний аналіз рентабельності кожного окремого проекту, оскільки більш досконале технічно обладнання не завжди є фінансово більш вигідним.

3) Проект збільшення виробництва та розширення ринку.

4) Проект з розширення компанії для випуску нових продуктів є результатом нових стратегічних рішень або зміни корпоративної системи.

5) Проекти, що впливають на навколишнє середовище, обов’язково містять екологічний аналіз, як невід'ємну частину проектування.

6) Інші типи проектів з меншим рівнем відповідальності за прийняття рішень (будівництво офісу, придбання оборотних коштів для їх швидкої трансформації, поповнення автопарку).

Інвестиційні проекти класифікують за рядом критеріїв [22]:

1) Тип проекту: технічний, організаційний, економічний, соціальний, змішаний.

2) Масштаб проекту: маленький, середній, великий, дуже великий або міждержавний, міжнародний, національний, міжрегіональний, регіональний, міжгалузевий, галузевий, корпоративний та окремої компанії.

3) Тривалість проекту: короткострокова (до 3 років), середньострокова (від 3 до 5 років), довгострокова (більше 5 років).

4) Типи інвестиційних проектів: науково-дослідницькі, інноваційні, виробничо-організаційні, освітні, змішані.

Більшість інвестиційних проектів носять інвестиційно-витратний характер. Обсяг інвестицій, необхідних для реалізації проекту, залежить від вказаних характеристик і, перш за все, від масштабу, ступеня складності та тривалості проекту. Інвестиційні проекти здійснюються з метою отримання прибутку та збільшення капіталу, а також окремо виділяють інноваційні проекти, які забезпечують розвиток організаційних та економічних систем.

1.2. Підходи до оцінювання ефективності управління інвестиційними проектами підприємства

Основні підходи до оцінки інвестиційних проектів відображають різноманітність методів та технік, які використовуються для визначення

прийнятності та ефективності інвестиційних проектів. Ці підходи враховують різні аспекти інвестиційної діяльності та дозволяють інвесторам приймати обґрунтовані рішення щодо розподілу капіталу та ризиків.

Фінансовий підхід до оцінки інвестиційних проектів є одним з найбільш поширених і використовуваних підходів у практиці бізнесу. Цей підхід базується на аналізі фінансових показників проекту, які дозволяють оцінити його прибутковість та ризики. Основними інструментами фінансового аналізу є внутрішня норма прибутку (IRR), чиста поточна вартість (NPV), термін окупності (ROI) та інші.[3]

Внутрішня норма прибутку (IRR) є важливим інструментом для оцінки доходності інвестиційних проектів. Цей метод дозволяє визначити рівень доходності, при якому чиста поточна вартість (NPV) проекту дорівнює нулю. Іншими словами, IRR вказує на той процентний дохід, який проект генерує у майбутньому.

Чим вище значення IRR, тим більш привабливим є проект для інвесторів, оскільки це свідчить про високий рівень доходності і можливість отримання величезного прибутку. Висока внутрішня норма прибутку також може вказувати на високий рівень ризику, пов'язаний з проектом, але в той же час вона може бути ознакою високого потенціалу для прибутку.

Інвестори часто використовують IRR для порівняння різних інвестиційних можливостей та вибору тих, що мають найбільший потенціал для доходу. Однак важливо зауважити, що IRR може бути менш чутливим до змін у розмірі інвестицій та часових параметрів, що робить його менш універсальним інструментом порівняння в деяких випадках.

Чиста поточна вартість (NPV) - це один з ключових методів для оцінки фінансової привабливості інвестиційного проекту. Основна ідея полягає в тому, щоб оцінити, чи приносить проект прибуток у майбутньому, враховуючи вартість капіталу та часову вартість грошей. При розрахунку NPV враховуються всі витрати та доходи, пов'язані з проектом, та вони дисконтуються до часу з метою врахування їхньої часової вартості.

Чиста поточна вартість (NPV) вимірює загальний додатковий прибуток, який може бути отриманий від проекту, враховуючи вартість капіталу та поточні витрати. Позитивне значення NPV свідчить про те, що проект є прибутковим. Якщо NPV позитивне, це означає, що сума грошей, яку проект може забезпечити у майбутньому, перевищує витрати на його реалізацію та управління. Це свідчить про те, що проект є прибутковим і може стати додатковим джерелом доходу для інвесторів. У такому випадку інвестори можуть вважати проект фінансово привабливим і прийняти рішення про його реалізацію.

Негативне значення NPV, навпаки, вказує на те, що витрати на проект перевищують його потенційні доходи. Це може бути показником того, що проект не є ефективним або не приносить достатньо прибутку для компенсації витрат. У такому випадку інвестори можуть відхилити проект як нефінансово привабливий або пошукати способи зменшення витрат або збільшення доходів.[4]

NPV є важливим інструментом для аналізу інвестиційних можливостей, оскільки він дозволяє зробити оцінку прибутковості проекту враховуючи часову вартість грошей. Він допомагає інвесторам приймати обґрунтовані рішення щодо вкладення капіталу та вибору найбільш прибуткових інвестиційних можливостей.

Термін окупності (ROI) - це ще один важливий метод оцінки ефективності інвестиційного проекту. Цей показник визначає час, необхідний для повного повернення вкладених коштів у проект. Основна ідея полягає в тому, щоб визначити, скільки часу потрібно, щоб відбулося повне відшкодування інвестицій.

Чим коротший термін окупності, тим швидше інвестор отримає повернення вкладеного капіталу. Короткий термін окупності може свідчити про високу ефективність проекту та його здатність швидко генерувати прибуток. Це може бути важливим фактором для інвесторів, які прагнуть максимізувати швидкість повернення своїх інвестицій та зменшити часовий ризик.

Проте варто враховувати, що короткий термін окупності може бути пов'язаний з великими ризиками або обмеженнями щодо потенціалу розвитку проекту у майбутньому. Також важливо зазначити, що термін окупності може бути менш точним показником в порівнянні з NPV або IRR, оскільки він не враховує часову вартість грошей та можливість генерації прибутку в майбутньому.

Показник відношення прибутку до інвестицій (PI) є ще одним важливим методом оцінки ефективності інвестиційного проекту. Цей показник визначає відношення між сумою грошей, отриманих від проекту, та сумою грошей, інвестованих у нього. У звичайному випадку, якщо PI більше одиниці, проект вважається прибутковим.

Показник відношення прибутку до інвестицій допомагає інвесторам оцінити ефективність проекту, порівнявши його потенційний прибуток зі вкладеними в нього коштами. Цей метод є особливо корисним при порівнянні різних інвестиційних можливостей, оскільки він дозволяє зробити пряме порівняння між їхнім відносним ефектом.

Проте важливо враховувати, що PI може бути чутливим до різних факторів, таких як часова вартість грошей та ризики проекту. Також, PI може не завжди надавати повну картину ефективності проекту, оскільки він не враховує розмір прибутку та його розподіл у часі.

Ці традиційні методи надають інвесторам структуровану основу для аналізу та порівняння різних інвестиційних можливостей. Вони дозволяють оцінити ризики та доходність проектів, що допомагає приймати обґрунтовані рішення щодо вкладення капіталу. Однак важливо також враховувати обмеження цих методів, такі як їхня чутливість до дисконтного ставу та додаткові витрати.

Фінансовий підхід орієнтований на максимізацію фінансової ефективності проекту та мінімізацію ризиків. Інвестори та менеджери використовують цей підхід для прийняття обґрунтованих рішень щодо інвестування, оцінки

потенціалу прибутку та ризиків, а також для планування фінансових стратегій та управління портфелем проектів.

Фінансова доцільність є одним з найважливіших критеріїв при оцінці ефективності інвестиційних проектів. Вона визначається здатністю проекту приносити фінансовий прибуток та вигоду для інвесторів або компанії, яка здійснює інвестицію.

Оцінка фінансової доцільності дозволяє інвесторам та менеджерам приймати обґрунтовані рішення щодо інвестування в той чи інший проект. Вона допомагає визначити, які проекти є найбільш вигідними з фінансової точки зору та сприяє ефективному використанню ресурсів та капіталу.[9]

Розглянемо стратегічний підхід до оцінки інвестиційних проектів. Стратегічний підхід є ключовим для компаній, оскільки він дозволяє врахувати не лише фінансові аспекти, але й стратегічні цілі та завдання компанії. Цей підхід базується на аналізі, який дозволяє оцінити як проект вписується в загальну стратегію розвитку компанії та як він впливає на її конкурентоспроможність та можливість розвитку нових ринків.

Ринковий потенціал інвестиційного проекту є ключовим аспектом при оцінці його ефективності та прийнятті рішення щодо вкладення коштів. Аналізуючи ринковий потенціал, враховуються різноманітні фактори, які визначають комерційний успіх проекту та його можливості для здобуття частки на ринку.

Один з важливих аспектів - це аналіз ринкової конкуренції. Він допомагає з'ясувати, наскільки насиченим є ринок, хто є основними гравцями та які стратегії вони застосовують. Це дозволяє проектувати його позицію в контексті ринкової конкуренції та розробляти стратегії, які дозволять здобути перевагу.

Крім того, оцінка ринкового потенціалу включає аналіз потреб споживачів. Розуміння та задоволення потреб цільової аудиторії є ключовим фактором успіху проекту. Важливо визначити, наскільки інвестиційний проект здатний задовольняти потреби ринку та які можливості він має для розвитку та розширення своєї аудиторії.

Під час використання стратегічного підходу важливо враховувати цілі та завдання компанії на довгострокову перспективу. Оцінка інвестиційних проектів повинна співпадати з головними напрямками розвитку компанії та її місією.

Один із ключових аспектів стратегічного підходу - є аналіз впливу проекту на конкурентоспроможність компанії. Цей аналіз включає в себе оцінку того, як проект впливає на розвиток ринку, чи сприяє він зміцненню позицій компанії у відповідній галузі, а також наскільки він відповідає потребам та очікуванням клієнтів. Крім того, проводиться аналіз того, як проект допомагає компанії реалізувати свою місію та стратегічні цілі, чи сприяє він досягненню конкурентної переваги та стійкого розвитку.

Стратегічний підхід орієнтований на можливість розвитку нових ринків. Оцінка потенційних можливостей розвитку та розширення діяльності компанії через інвестиційні проекти є важливою частиною стратегічного підходу до управління інвестиціями.

Стратегічна відповідність є ключовим аспектом при оцінці ефективності інвестиційних проектів. Вона визначається тим, наскільки проект відповідає стратегічним цілям та місії компанії або інвестора. При оцінці стратегічної відповідності проводиться аналіз того, як проект співпадає з орієнтацією компанії на розвиток, її конкурентною перевагою та стратегічним планом.

Стратегічна відповідність також враховує інші фактори, такі як здатність проекту адаптуватися до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі компанії, потенційний вплив на її репутацію та бренд, а також відповідність проекту цінностям та етичним стандартам компанії чи інвестора. Остаточне рішення щодо ефективності проекту часто ґрунтується на тому, наскільки він відповідає стратегічним потребам та цілям компанії або інвестора.

Соціальна та екологічна прийнятність стають все більш важливими аспектами при оцінці ефективності інвестиційних проектів. Оцінка впливу проекту на суспільство та довкілля включає в себе ряд соціальних та екологічних аспектів, які можуть мати значний вплив на сталість та стійкість проекту в майбутньому. Соціальний підхід до оцінки інвестиційних проектів відображає

тенденцію сучасного бізнесу враховувати не лише економічні, а й соціальні та екологічні аспекти діяльності. Цей підхід підкреслює важливість та відповідальність бізнесу перед суспільством та довкіллям.[10]

Оцінка впливу інвестиційних проектів на суспільство та довкілля є ключовим аспектом соціального підходу. Враховуючи екологічні, соціальні та етичні аспекти проекту, бізнес може забезпечити більш стійкий та ефективний розвиток.

Серед соціальних аспектів можна виділити створення робочих місць та сприяння розвитку місцевих спільнот. Інвестиційні проекти, які створюють робочі місця та підтримують розвиток інфраструктури в регіоні, можуть сприяти соціальному зростанню та підвищенню життєвого рівня місцевого населення.

З екологічної точки зору, оцінка впливу проекту включає аналіз його викидів, впливу на водні, повітряні та ґрунтові ресурси, а також вплив на біорізноманіття та екосистеми. Інвестиційні проекти, які мінімізують негативний вплив на довкілля та сприяють збереженню природних ресурсів, часто вважаються більш привабливими з точки зору екологічної прийнятності.

Оцінка соціальної та екологічної прийнятності інвестиційного проекту допомагає забезпечити його сталість та стійкість у довгостроковій перспективі. Компанії та інвестори, які приділяють увагу цим аспектам, здатні зберігати свою репутацію, мінімізувати ризики та сприяти сталому розвитку суспільства та природного середовища[5, 10].

Врахування впливу на середовище є ще одним важливим аспектом соціального підходу до оцінки інвестиційних проектів. Зменшення негативного впливу на природне середовище, збереження природних ресурсів та впровадження екологічно чистих технологій стають ключовими завданнями для сучасних бізнес-проектів.

Технічний підхід до оцінки інвестиційних проектів зосереджений на технічних аспектах реалізації проекту та його технологічній складовій. В даному випадку фахівці вивчають технічні можливості та обмеження проекту, а також аналізують технологічну доцільність застосування певних рішень.

Технічна реалізованість інвестиційного проекту є важливим критерієм його успішності та ефективності. Це означає, що проект повинен мати необхідну технічну базу для свого впровадження та функціонування. Це може включати в себе розробку нових технологій або адаптацію існуючих для вирішення конкретних завдань проекту. Також важливою є наявність необхідного обладнання та інфраструктури для реалізації проекту.

Технічна готовність також включає в себе аналіз технічних ризиків та можливостей їх управління. Це включає в себе ідентифікацію потенційних проблем та невдач, які можуть виникнути під час реалізації проекту, а також розробку стратегій їхнього уникнення чи зменшення. Технічні ризики можуть бути пов'язані з технологічними недоліками, недостатньою ефективністю технічних рішень або незадовільною якістю виконання робіт.

Додатково, технічний підхід враховує можливості впровадження необхідних технологій. Це включає аналіз наявності необхідних технологій на ринку, їхню доступність та вартість, а також оцінку можливостей їхнього використання в конкретному проекті.

Оцінка вартості технічних рішень також є важливою частиною технічного підходу. Вона включає в себе аналіз вартості матеріалів, обладнання та ресурсів, необхідних для реалізації проекту, а також оцінку витрат на підтримку та експлуатацію проекту в майбутньому.

Портфельний підхід до оцінки інвестиційних проектів відображає стратегічну спрямованість компанії на управління різними проектами як частиною її інвестиційного портфеля. Цей підхід орієнтований на оптимізацію розподілу ресурсів та досягнення стратегічних цілей компанії через диверсифікацію та ефективне управління інвестиційними проектами.

Стратегічне розподілення ресурсів між різними проектами є ключовим аспектом портфельного підходу. Це включає аналіз та відбір проектів, які максимально відповідають стратегічним цілям компанії та мають найбільший потенціал для досягнення успіху.

Оцінка ризиків та потенціалу кожного проекту є ще одним важливим аспектом портфельного підходу. Ризики можуть походити з різних сфер, включаючи фінансові, технічні, ринкові та інші аспекти, і вони мають потенціал вплинути на успішність та ефективність проекту.

Фінансові ризики включають в себе можливі зміни у фінансових умовах, таких як зміни відсоткових ставок, коливання валютних курсів або зміни витрат на ресурси. Технічні ризики можуть виникнути внаслідок непередбачених технічних проблем, недоліків у проектному рішенні чи недостатньої готовності необхідних технологій. Ринкові ризики пов'язані зі змінами у попиті, конкуренції та іншими факторами, які можуть вплинути на успішність впровадження проекту на ринку. Інші ризики можуть включати політичні, правові та екологічні аспекти, які також можуть мати великий вплив на проект.

Ідентифікація ризиків є важливим етапом у будь-якому інвестиційному проекті. Під час цього процесу команда проекту та зацікавлені сторони аналізують потенційні загрози та небезпеки, які можуть виникнути під час реалізації проекту.

Після ідентифікації ризиків наступним етапом є оцінка їх ймовірності та впливу на проект. Цей процес полягає в оцінці того, наскільки ймовірним є виникнення кожного ризику та який може бути його потенційний вплив на проект у випадку реалізації.

Для кожного ідентифікованого ризику проводиться аналіз його ймовірності виникнення. Деякі ризики можуть мати високу ймовірність виникнення, особливо якщо є попередні приклади подібних ситуацій у сфері діяльності проекту чи у схожих умовах. Інші ризики можуть мати меншу ймовірність виникнення, особливо якщо вони є менш типовими чи виникають з рідкісною комбінацією обставин.

Після визначення ймовірності ризиків, проводиться оцінка їх потенційного впливу на проект. Деякі ризики можуть мати незначний вплив на проект, що може бути легко здолано або мінімізовано, тоді як інші можуть мати значний

вплив, що може призвести до серйозних перешкод у реалізації проекту або навіть до його провалу.

Оцінка ймовірності та впливу ризиків допомагає команді проекту визначити, які з них потребують найбільшої уваги та пріоритету у плануванні та управлінні ризиками. Цей аналіз також дозволяє зацікавленим сторонам краще розуміти, які ризики можуть найбільш суттєво вплинути на результати проекту та як їх можна ефективно управляти.

Після оцінки ризиків інвестиційного проекту важливим кроком є розроблення стратегій управління цими ризиками. Управління ризиками спрямоване на забезпечення максимальної можливості успіху проекту шляхом ефективного управління потенційними загрозами та небезпеками.

Стратегії управління ризиками можуть включати прийняття запобіжних заходів для зменшення ймовірності виникнення ризиків. Це може охоплювати ретельне планування та аналіз, щоб виявити можливі джерела ризику та прийняти вчасні заходи для їх запобігання.

Крім того, управління ризиками передбачає розробку планів дій у разі виникнення негативних сценаріїв. Це означає визначення конкретних кроків, які необхідно буде прийняти для реагування на ризики, які виявляться реальними під час реалізації проекту.[8]

Також важливим аспектом управління ризиками є визначення методів мінімізації втрат у разі реалізації ризиків. Це може включати розробку альтернативних планів дій, страхування, фінансові резерви або укладення контрактів, що передбачають компенсацію в разі виникнення певних ризиків.

Управління ризиками відіграє критичну роль у забезпеченні успіху інвестиційних проектів, дозволяючи ефективно адаптуватися до змінних умов та мінімізувати негативний вплив потенційних ризиків на результати проекту.

Моніторинг та аналіз ризиків в інвестиційних проектах є невід'ємною частиною управління ризиками. Цей процес є динамічним і вимагає постійного уваги з боку проектного менеджменту та учасників проекту.

По-перше, оцінка ризиків має бути постійною, оскільки нові ризики можуть виникати в процесі розвитку проекту. Це може бути спричинено змінами в зовнішньому середовищі, економічними умовами, технологічними чи соціальними факторами. Тому важливо, щоб команда проекту була постійно відкритою для ідентифікації нових ризиків та їх оцінки.

По-друге, існуючі ризики також можуть змінювати свій характер у процесі реалізації проекту. Наприклад, ризики, які спочатку вважалися низькими, можуть зростати важливістю або стати більш серйозними в результаті зміни обставин. Тому важливо проводити регулярний аналіз і переоцінку ризиків з метою адаптації стратегій управління ризиками до умов, що змінюються.

Постійний моніторинг ризиків дозволяє проектній команді оперативно реагувати на будь-які зміни та негативні тенденції. Це може включати в себе розробку нових стратегій управління ризиками, внесення змін до планів проекту або прийняття невідкладних заходів для запобігання або зменшення негативного впливу ризиків на проект.

Оцінка ризиків та їх вплив на ефективність проектів допомагає зробити більш обґрунтовані рішення щодо інвестування та управління проектами. Врахування ризиків дозволяє зменшити ймовірність негативних наслідків та забезпечити більш стабільну та успішну реалізацію проектів.

Узагальнюючи варто відзначити, що основні підходи до оцінки інвестиційних проектів включають фінансовий аналіз, стратегічний аналіз та ряд альтернативних методів, які допомагають інвесторам приймати обґрунтовані рішення щодо розподілу капіталу та управління ризиками.

Критерії ефективності інвестиційних проектів є ключовими визначниками прийняття рішень щодо реалізації цих проектів. Широкий спектр критеріїв враховує різні аспекти, такі як фінансова вигідність, соціальна відповідальність, технічна доцільність та стратегічна відповідність.

Ці критерії разом допомагають забезпечити об’єктивну оцінку ефективності інвестиційного проекту з різних точок зору, що сприяє прийняттю обґрунтованих рішень щодо інвестування.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «НОВА ПОШТА»)

2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Нова пошта»

Товариство з обмеженою відповідальністю «Нова Пошта» сьогодні є лідером логістичного ринку України. «Нова Пошта» – це українська компанія, що була утворена у 2001 році, працює на ринку експрес-перевезень та надає послуги експрес-доставки вантажів, посилок та документів. Вона надає можливості для легкої доставки кожному клієнтові та створює умови для розвитку бізнесу підприємців в Україні та закордоном. В середньому, мережа здатна обробляти 14-20 тисяч замовлень на годину, що стало можливим за рахунок впровадження інноваційних технологій в роботу. Згідно з інформацією, що міститься на сайті «Нової пошти», мережа налічує більше 10 тис. відділень по всій країні та понад 13 тис. поштоматів, а кількість відправлень за 2023р. збільшилась на 14 % та перевищила 372 млн. посилок та вантажів [41].

ТОВ «Нова пошта» була заснована згідно із законодавством України 19.01.2001 (запис у Єдиному реєстрі юридичних та фізичних осіб-підприємців №1 588 120 0000 001718).

У своїй діяльності ТОВ «Нова Пошта» керується наступними нормативно-правовими документами: Конституція України [28]; Податковий кодекс України [56]; Митний кодекс України [3; Господарський кодекс України [15]; Закон України «Про поштовий зв’язок» [45]; Розпорядження КМУ «Про схвалення Стратегії імплементації положень директив Європейського Союзу у сфері послуг поштового зв’язку та кур’єрських послуг («дорожньої карти»)» [46]; Статут підприємства; колективний договір; положення про відділи; посадові інструкції та інші зовнішні і внутрішні документи.

Форма власності підприємства - приватна.

Загальна кількість працівників компанії в 2024 р. становила 32 000 осіб.

Юридична адреса та місцезнаходження компанії: 03026, м. Київ, вул. Столичне шосе, буд. 103, корп. 1, поверх 9.

Місія компанії – легкість доставки для життя і бізнесу. Для цього команда Нової пошти впроваджує нові продукти і сервіси, орієнтуючись на міжнародні стандарти і найкращий світовий досвід.

Основними напрямками діяльності ТОВ «Нова пошта» є:

- експрес-доставка документів, посилок та великогабаритних вантажів;
- поштово-кур'єрські послуги підприємствам, організаціям та окремим громадянам;
- послуги пакування;
- надання вантажно-розвантажувальних послуг, складування та зберігання;
- інша допоміжна діяльність у сфері транспорту тощо.

Компанія надає послуги іншим бізнесам (B2B ринок), приватним особам (B2C ринок) та співпрацює з інтернет-сервісами (E-commerce).

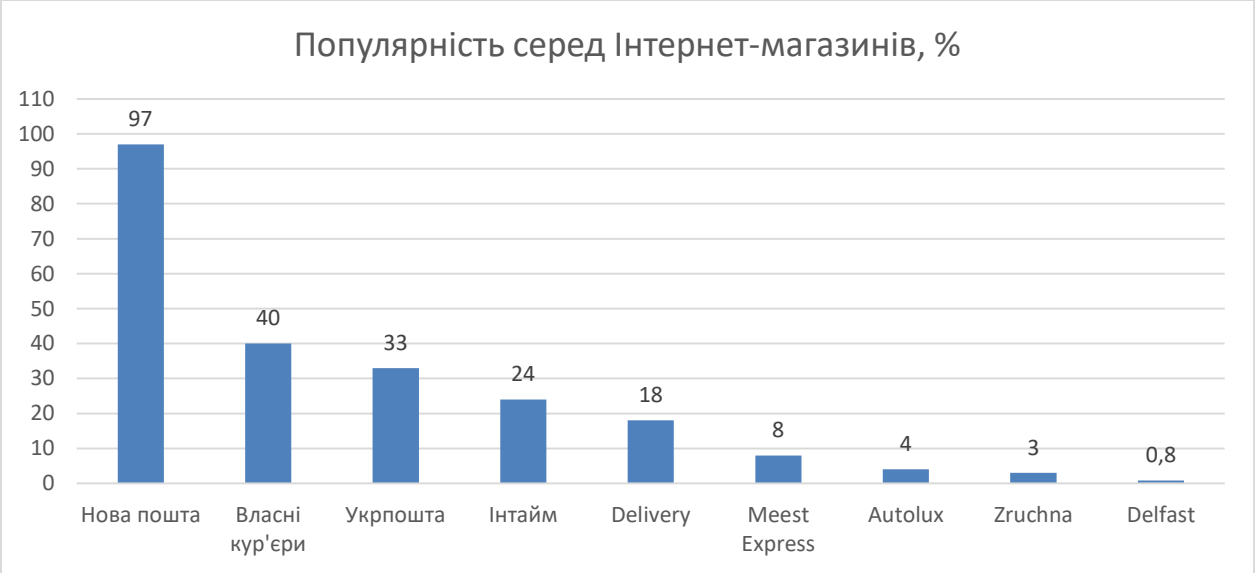

Рис 2.2. Популярність служб доставки серед інтернет-магазинів

Джерело: складено за даними [24]

За даними опитування, що проводилось серед інтернет-магазинів, щодо популярності служб доставки, «Нова пошта» є найбільш популярним поштовим відправником і найчастіше обирається клієнтами та самими інтернет-магазинами для відправки товару (рис.2.2., 2.3.)

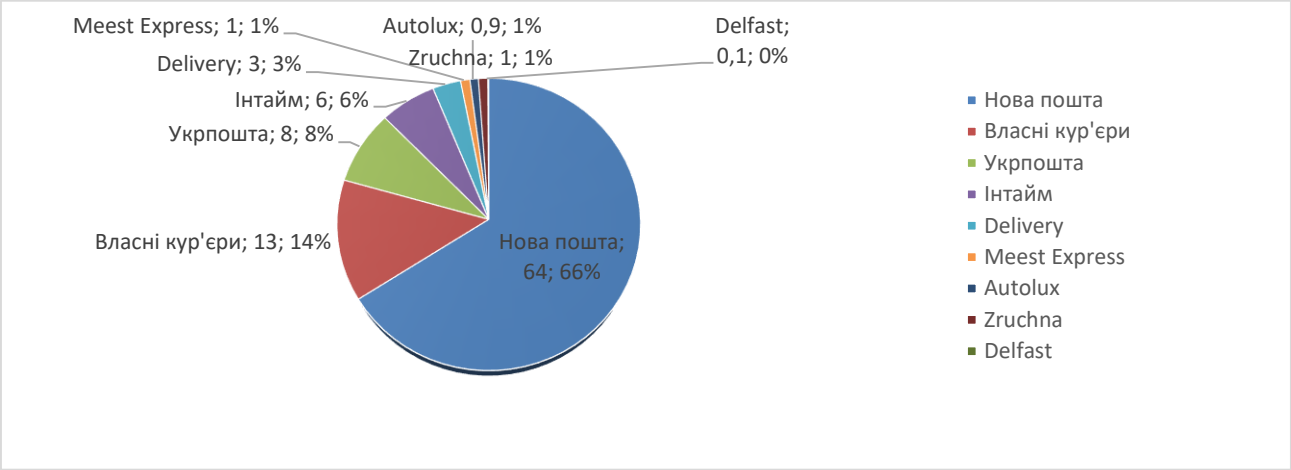

Рис.2.3. Відсоток замовлень Інтернет-магазинів, що здійснюються службами доставки

Джерело: складено за даними [24]

Розглянемо організаційну структуру компанії. Вищим органом управління є Збори Учасників, в яких беруть участь учасники ТОВ, або уповноважені ними представники.

Управління поточною діяльністю здійснюється Директором Товариства, який призначається та звільняється Зборами учасників. Директор діє від імені підприємства, представляє його перед замовниками, клієнтами, контролюючими органами та несе персональну відповідальність за прийняті рішення та за результати їх виконання.

Наглядова рада, що створюється Зборами Учасників має право на внесення пропозиції щодо укладання та припинення контракту з Директором компанії, проведення аудиту компанії, або розгляд пропозиції щодо доцільності участі компанії у інших фінансово-промислових групах тощо.

В управлінні також приймає участь Аудиторський комітет товариства, яка складає висновки про результати фінансової діяльності, звіти та баланси підприємства.

Фінансово-бухгалтерський відділ відповідальний за ведення бухгалтерського та податкового обліку фінансово-господарської діяльності, забезпечення дотримання фінансового та податкового законодавства. На основі

даних, що надає цей відділ, компанія приймає рішення щодо успішності інвестиційних проєктів, амортизацію обладнання тощо.

Основним завданням відділу логістики є розрахунок найбільш вдалих логістичних маршрутів для перевезення вантажів та забезпечення їх необхідним транспортом.

Оскільки «Нова пошта» є компанією, яка успішно використовує IT-технології в своїй роботі, IT-відділ є важливим структурним підрозділом для ефективного її функціонування. В своїй роботі працівники відділу відслідковують розвиток нових інформаційних технологій, забезпечують безперебійну роботу обладнання та програмного додатку, забезпечують отримання нових знань щодо роботи з програмним забезпеченням працівників компанії, здійснюють моніторинг зовнішнього середовища та потреб споживачів для коригування інформаційної політики компанії тощо.

Департамент управління ризиками – відносно новою структурною одиницею компанії, основним завданням є розробка ефективно діючої системи управління ризиками.

Відділення філій мережі є самостійними структурними підрозділами «Нової пошти», які приймають вантаж, здійснюють його огляд, забезпечують його упаковку до відправлення та відправляють адресату. Також до його функцій відносяться прийом та обробка заявок на передачу та повернення вантажу, зміну дати або адреси доставки тощо.

Неможливо недооцінити значення відділу обслуговування клієнтів, основним завданням якого є надання послуг, що відповідають високим стандартам обслуговування, існуючим клієнтам та пошук нових клієнтів. Керівники цього відділу можуть особисто зустрічатися з клієнтами, щоб вивчити їх потреби, погодити комерційну пропозицію та укласти договір про співробітництво.

Реагування на потреби клієнтів відбувається завдяки впровадженню новітніх IT рішень. Зокрема, було успішно запущено мобільний додаток, який полегшив надання послуг клієнтам, та пришвидшив час опрацювання замовлень.

Були створені поштомати і міні-відділення, що дозволяє отримувати відправлення у зручному для клієнта місці, а вантажі, що отримує компанія для доставки, сортуються та обробляються на окремих терміналах.

Починаючи з 2012 року по теперішній час у «Новій пошті» відбуваються структурні зміни, пов’язані з розширенням спектру надання послуг, що стало причиною диверсифікації бізнесу.

«Нова пошта» перестала бути лише службою доставки, вона почала надавати клієнту ще логістичні та супутні послуги.

На сьогоднішній день група компаній «Нова Пошта» надає клієнтам - як бізнесу, так і приватним особам - повний спектр логістичних та пов'язаних з ними послуг. До групи входять компанії:

- «Нова Пошта» – відповідає за доставку до відділення, поштомату або за адресом;
- «НП Логістик» – надає послуги фулфілменту: зберігання товару на складах, комплектацію і відправлення замовлень одержувачу;
- «NovaPay» – небанківська фінансова установа, яка здійснює грошові перекази та операції з електронними грошима;
- «Нова Пошта Глобал» – міжнародна партнерська мережа доставки.

ТОВ «Нова пошта» стала на шлях сталого зростання, удосконалення внутрішньокорпоративних процесів та розширення міжнародного напрямку діяльності. Компанія обрала для себе стратегію використання інноваційних рішень, покращення існуючих та запуск нових продуктів та сервісів, а також формування позитивного іміджу у споживачів послуг.

Аналіз ефективності діяльності підприємства передбачає визначення критеріїв оцінки. Оскільки ТОВ «Нова пошта» є логістичним підприємством, основним напрямом діяльності якого є послуги транспортування та складування продукції, до системи оцінки ми повинні включити саме ті критерії, які характеризують діяльність підприємства саме у цьому напрямку.

ТОВ «Нова Пошта» в своїй діяльності постійно імплементує покращення старих або впроваджує нові продукти, послуги та сервіси. Коли компанія тільки

вийшла на ринок, основним сегментом орієнтації її бізнесу був C2C, але після дослідження та застосування міжнародних стандартів та світового досвіду інших поштових компаній, компанія стала надійним партнером багатьох як інтернет- так і фізичних магазинів, тим самим розширивши свою діяльність до ринків B2B, B2C та E-commerce.

Для проведення аналізу фінансової діяльності ТОВ «Нова Пошта» доцільно розглянути таблицю ключових показників балансу за період 2021-2023 роки, яка була сформована нами на основі Звітів про фінансовий стан ТОВ «Нова Пошта» (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Аналіз динаміки та структури доходів ТОВ «Нова Пошта» у 2021-2023 рр.

Показники	2021 рік, тис. грн.	2022 рік, тис. грн.	Відхилення 2022 рік від 2021 року		2023 рік, тис. грн.	Відхилення 2023 рік від 2022 року		Відхилення 2023 рік від 2021 року	
			тис. грн.	ТР, %		тис. грн.	ТР, %	тис. грн.	ТР, %
1. Доходи від операційної діяльності	13598836	17069500	216884	25,52	21046336	3976836	23,30	7447500	54,77
Питома вага %	96,50	96,13	5,92	-	92,06	-	-	-	-
1.1.Чистий дохід від реалізації продукції	13453318	16902857	3449539	25,64	20843502	3940645	23,31	7390184	54,93
Питома вага %	95,47	95,19	-	-	91,17	-	-	-	-
1.2.Інші операційні доходи	145518	166643	21125	14,52	202834	36191	21,72	57316	39,39
Питома вага %	1,03	0,94	-	-	0,89	-	-	-	-
2.Інші фінансові доходи	493080	687882	194802	39,51	1814806	1126924	163,83	1321726	268,06
Питома вага %	3,50	3,87	-	-	7,94	-	-	-	-
Сукупний дохід (ряд.1+ряд.2)	14091916	17757382	3665466	26,01	22861142	5103760	28,74	8769226	62,23

Джерело: складено та розраховано за даними ТОВ «Нова пошта» [20- 22]

На основі проведеного аналізу (табл. 2.1) для кращого розуміння наочно відобразимо динаміку та структуру доходів ТОВ «Нова Пошта» (рис. 2.5).

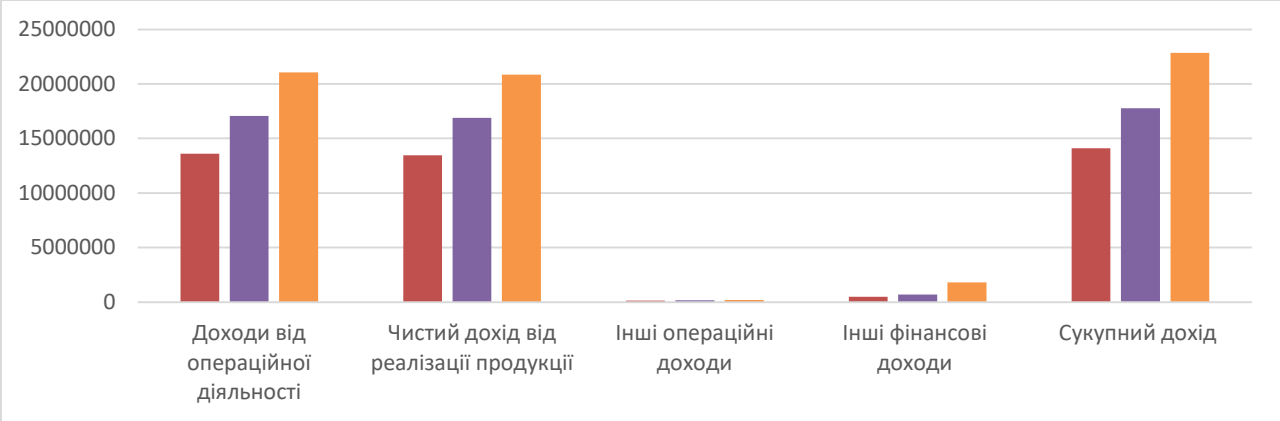

Рис. 2.5 Динаміка доходів ТОВ «Нова Пошта» за 2021-2023 рр.

Джерело: розраховано за даними ТОВ «Нова пошта» [20-22]

На соснові отриманих в табл. 2.1. даних, можемо побачити, що по кожній статті доходів їх щорічний приріст становить приблизно 25%. Порівнянні даних чистого доходу від операційної діяльності за 2023 та 2021 рр. свідчить, що він виріс на 54,93%, інші операційні доходи на 39,39% та інші фінансові доходи на 268,06%. Це, в свою чергу, свідчить про швидке збільшення капіталізації компанії та значне покращення її фінансового стану.

Розглянемо структуру доходів ТОВ «Нова Пошта» за окремі роки протягом досліджуваного періоду (рис. 2.6, 2.7 та 2.8).

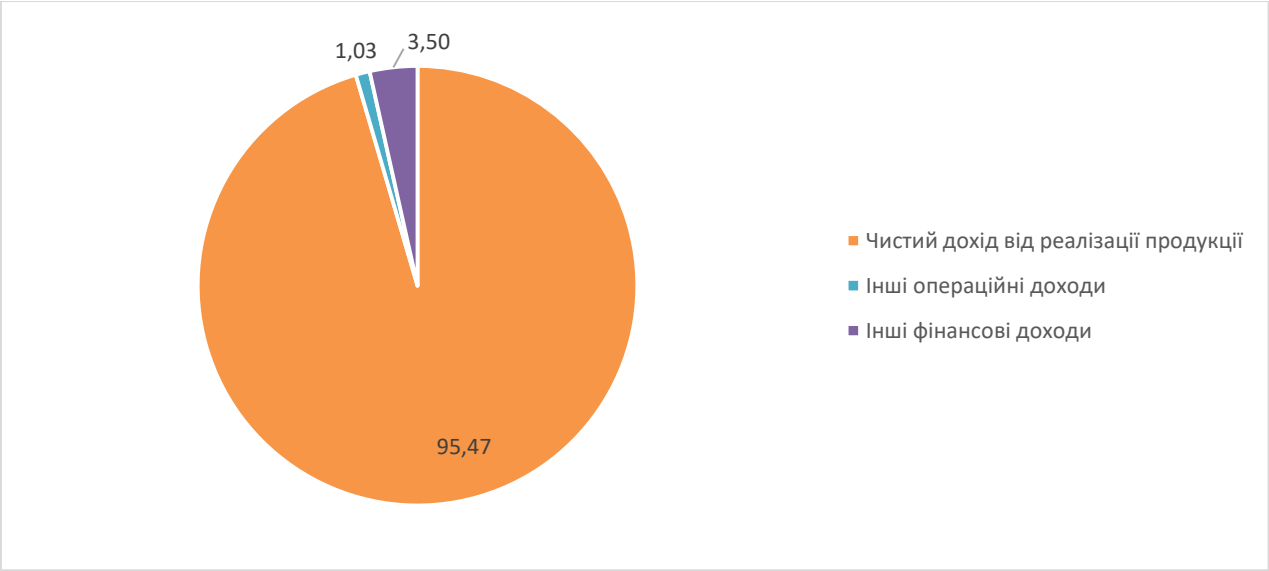

Рис. 2.6 Структура доходів ТОВ «Нова Пошта» у 2021 р.

Джерело: розраховано за даними ТОВ «Нова пошта» [20]

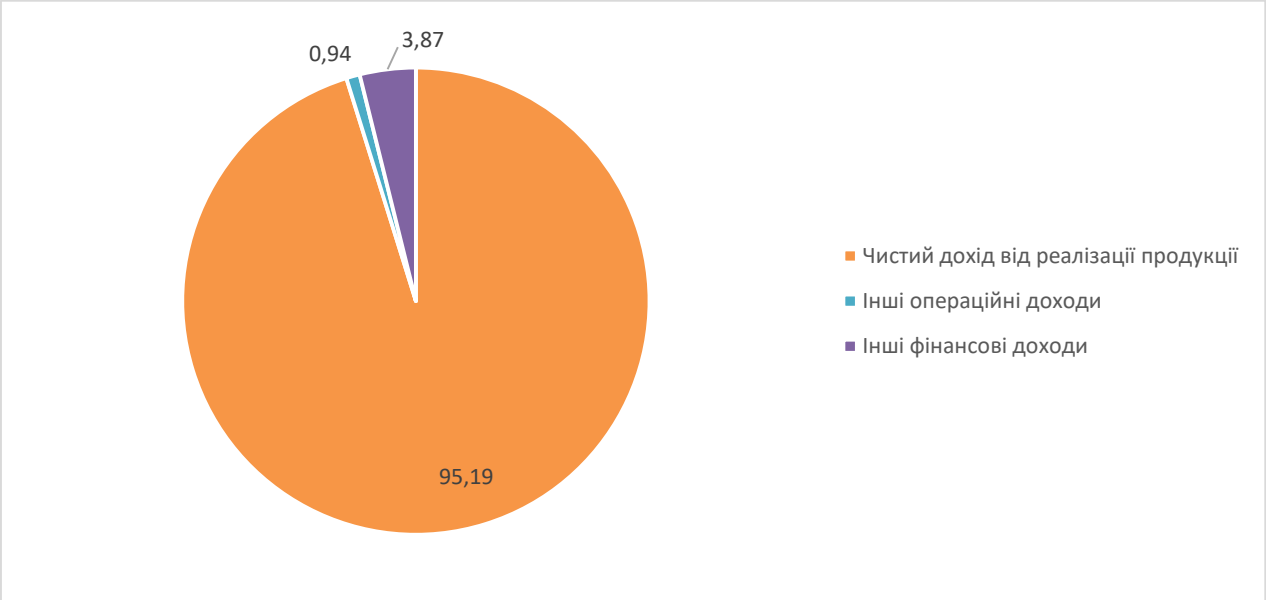

Рис. 2.7. Структура доходів ТОВ «Нова Пошта» у 2022 р.

Джерело: розраховано за даними ТОВ «Нова пошта» [21]

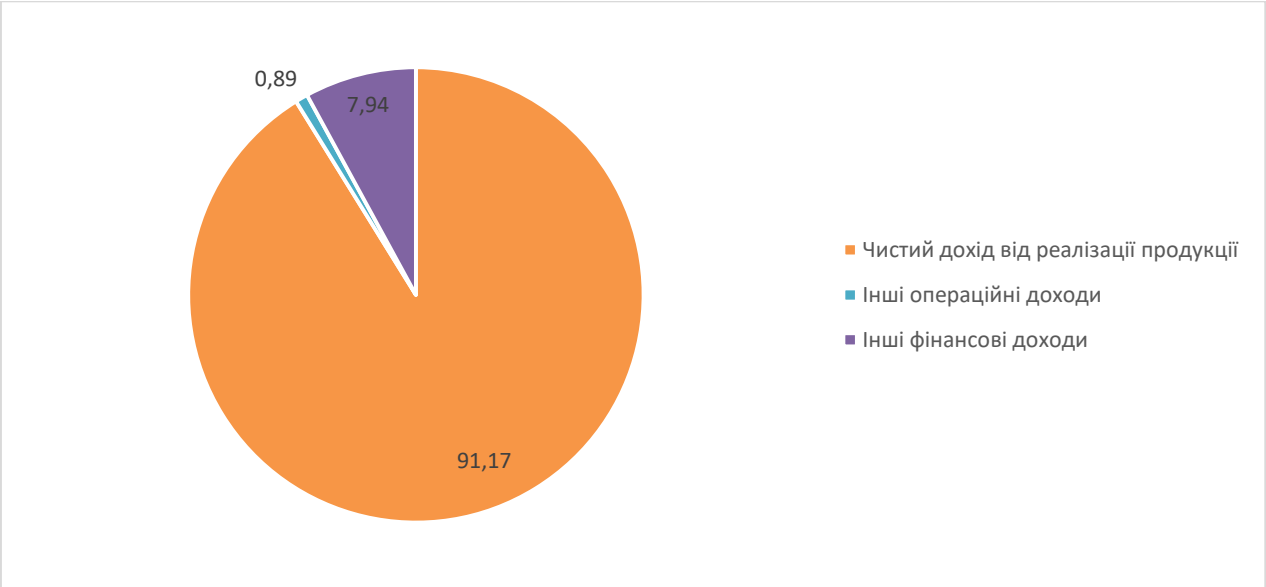

Рис. 2.8 Структура доходів ТОВ «Нова Пошта» у 2023 р.

Джерело: розраховано за даними ТОВ «Нова пошта» [22]

Як свідчать дані рис. 2.6, 2.7 та 2.8, основний дохід компанія має від реалізації власної продукції. Також можемо побачити, що ця частка зменшується протягом досліджуваного періоду на користь доходів з інших джерел. Що говорить про покращення інвестиційної діяльності компанії, оскільки відбулося зростання доходів, отриманих від фінансових інвестицій.

Проведемо аналіз динаміки та структури витрат досліджуваного підприємства протягом 2021-2023 рр. (табл. 2.2).

Таблиця 2.2.

Аналіз динаміки та структури витрат ТОВ «Нова Пошта» у 2021-2023 рр.

Показники	2021 рік, тис. грн.	2022 рік, тис. грн.	Відхилення 2022 рік від 2021 року		2023 рік, тис. грн.	Відхилення 2023 рік від 2022 року		Відхилення 2023 рік від 2021 року	
			тис. грн.	ТР, %		тис. грн.	ТР, %	тис. грн.	темп, %
1. Собівартість реалізованої продукції	10504342	12877086	2372744	22,59	16441004	3563918	27,68	5936662	56,52
Питома вага %	78,93	76,80	-	-	81,15	-	-	-	-
2. Адміністративні витрати	1244681	1469141	224460	18,03	1923703	454562	30,94	679022	54,55
Питома вага %	9,35	8,76	-	-	9,49	-	-	-	-
3. Витрати на збут	337356	416263	78907	23,39	561844	145581	34,97	224488	66,54
Питома вага %	2,53	2,48	-	-	2,77	-	-	-	-
4. Інші операційні витрати	488313	768703	280390	57,42	508590	-260113	-33,84	20277	4,15
Питома вага %	3,67	4,58	-	-	2,51	-	-	-	-
5. Фінансові витрати	429857	533590	103733	24,13	630813	97223	18,22	200956	46,75
Питома вага %	3,23	3,18	-	-	3,11	-	-	-	-
6. Інші витрати	219010	602457	383447	175,08	255	-602202	-99,96	-218755	-99,88
Питома вага %	1,65	3,59	-	-	0,01	-	-	-	-
7. Податок на прибуток	85403	98850	13447	15,75	194613	95763	96,88	109210	127,88
Питома вага %	0,64	0,61	-	-	0,96	-	-	-	-
Сукупні витрати (ряд. [1+2+3+4+5+6+7])	13308962	16766090	3457128	25,98	20260822	3494732	20,84	6951860	52,23

Джерело: розраховано за даними ТОВ «Нова пошта» [20- 22]

Для кращого розуміння динаміки та структури витрат ТОВ «Нова Пошта» наочно проілюструємо дані, представлені у табл. 2.2 у вигляді діаграми (рис. 2.9).

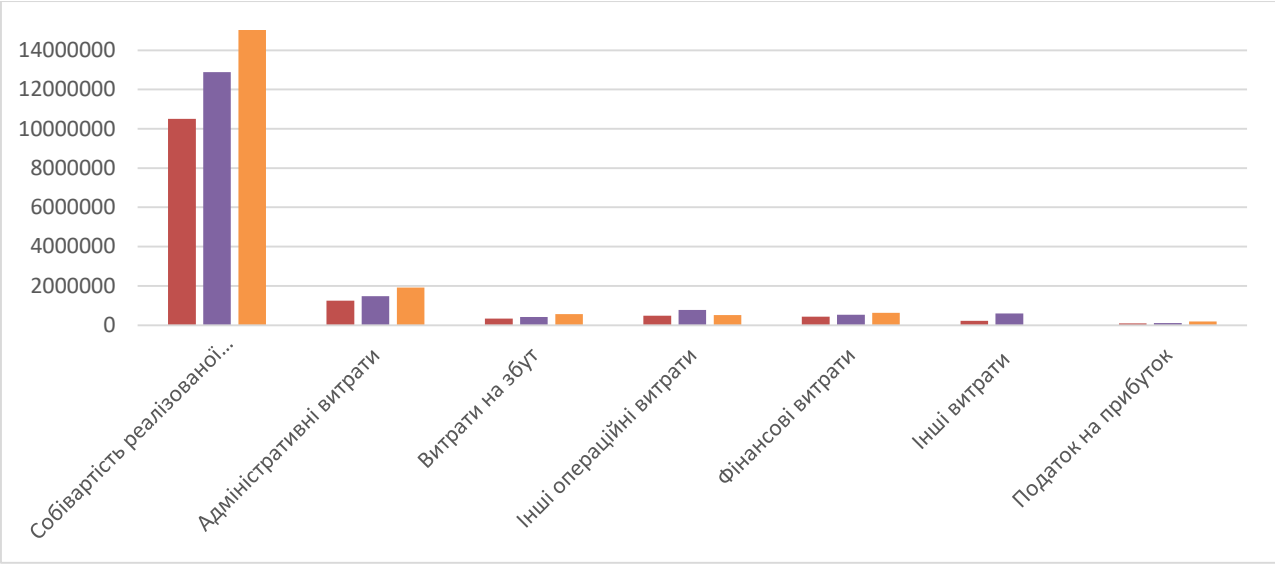

Рис. 2.9. Динаміка витрат ТОВ «Нова Пошта» за 2021-2023 рр.

Джерело: розраховано за даними ТОВ «Нова пошта» [20- 22]

Як свідчать дані діаграми, яка відображає динаміку витрат ТОВ «Нова Пошта», протягом досліджуваного періоду основні витрати складають собівартість реалізованої продукції. Далі йдуть адміністративні витрати, але їх розмір майже в 9 разів менший. Всі інші витрати становлять мають порівняно незначний розмір.

Розглянемо динаміку структури витрат підприємства протягом 2021-2023 рр. (рис. 2.10, 2.11 та 2.12).

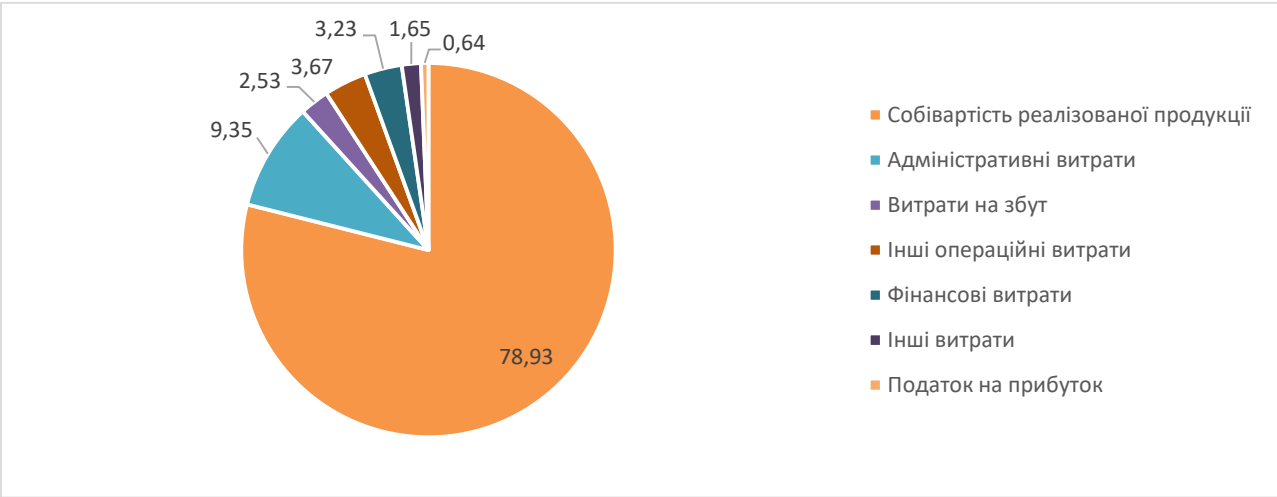

Рис. 2.10. Структура витрат ТОВ «Нова Пошта» у 2021 р.

Джерело: розраховано за даними ТОВ «Нова пошта» [20]

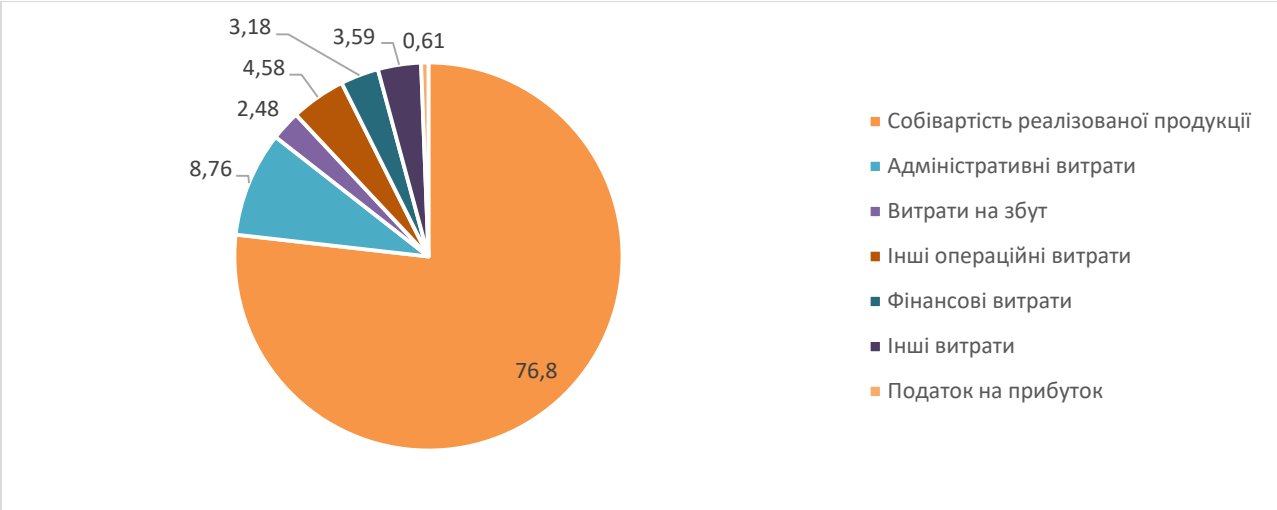

Рис. 2.11. Структура витрат ТОВ «Нова Пошта» у 2022 р.

Джерело: розраховано за даними ТОВ «Нова пошта» [21]

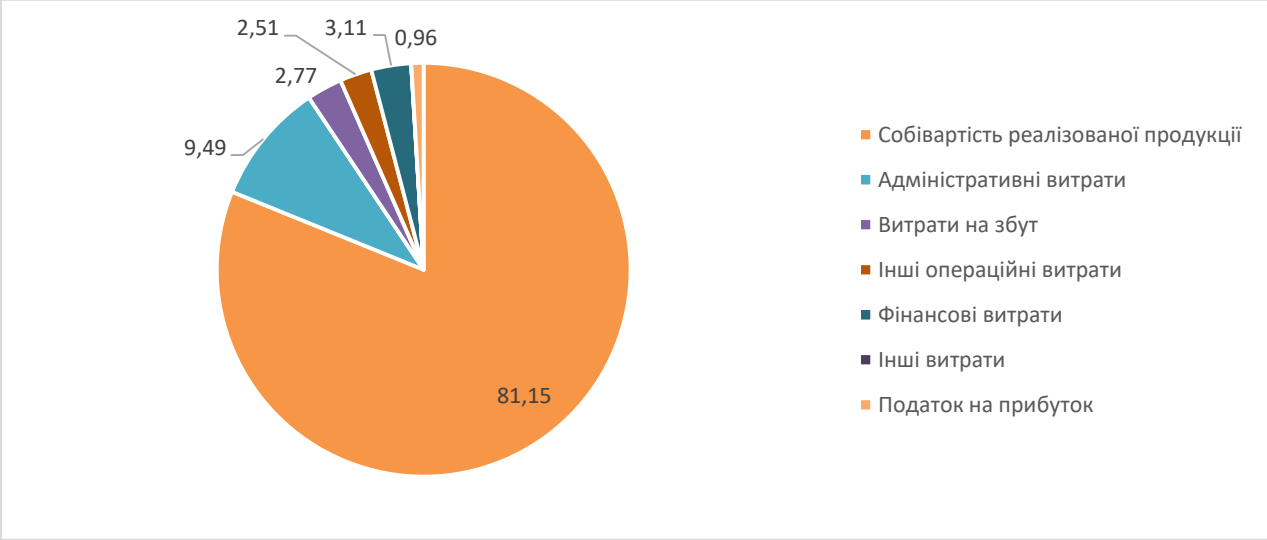

Рис. 2.12. Структура витрат ТОВ «Нова Пошта» у 2023 р.

Джерело: розраховано за даними ТОВ «Нова пошта» [22]

Виходячи з проведеного аналізу можемо зробити висновок, що частки окремих витрат дещо змінюються, інші - залишаються приблизно на одному й тому самому рівні.

Для повного розуміння фінансового стану ТОВ «Нова Пошта» проаналізуємо співвідношення сукупних доходів до сукупних витрат протягом 2021-2023 рр.

Таблиця 2.3

Аналіз сукупних доходів та витрат ТОВ «Нова Пошта» у 2021 - 2023 р.

Показники	2021 рік, тис. грн.	2022 рік, тис. грн.	Відхилення 2022 рік від 2021 року		2023 рік, тис. грн.	Відхилення 2023 рік від 2022 року		Відхилення 2023 рік від 2021 року	
			тис. грн.	ТР, %		тис. грн.	ТР, %	тис. грн.	ТР, %
Сукупні доходи підприємства	14091916	17757382	3665466	26,01	22861142	5103760	28,74	8769226	62,23
Сукупні витрати підприємства	13308962	16766090	3457128	25,98	20260822	3494732	20,84	6951860	52,23
Відхилення	782954	991292	-	-	2600320	-	-	1817366	-

Джерело: розраховано за даними ТОВ «Нова пошта» [20- 22]

Наведемг графічне зображення динаміки показників сукупних доходів та витрат. Отже, згідно наведеного графіку можемо зробити висновок, що теми зростання сукупних доходів перевищують темпи зростання сукупних витрат протягом досліджуваного періоду (рис.2.13):

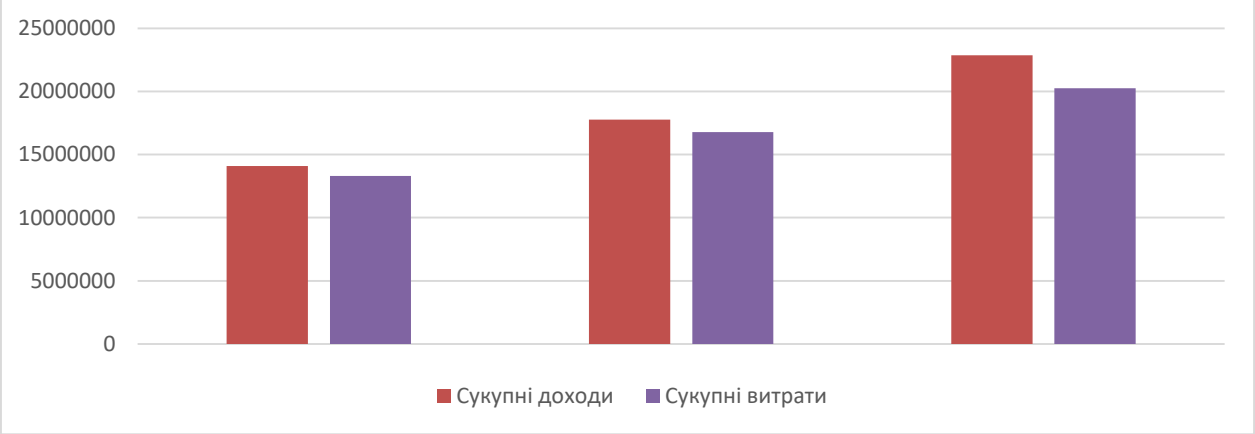

Рис. 2.13 Динаміка сукупних доходів і витрат ТОВ «Нова Пошта» у 2021-2023 рр.

Джерело: розраховано за даними ТОВ «Нова пошта» [20- 22]

З наведеного графіку ми бачимо, що кожного року протягом досліджуваного періоду сукупні доходи перевищують сукупні витрати і цей розрив має тенденцію до збільшення. Це говорить про задовільний фінансовий стан ТОВ «Нова Пошта» та правильне управління фінансовими ресурсами підприємства.

Проаналізуємо структуру операційних витрат досліджуваного підприємства за економічними елементами та їх динаміку на основі форми №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» за 2021-2023 рр. (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Аналіз структури операційних витрат ТОВ «Нова Пошта» та їх динаміки у 2021-2023 рр.

Показники	2021 рік, тис. грн.	2022 рік, тис. грн.	Відхилення 2022 рік від 2021 року		2023 рік, тис. грн.	Відхилення 2023 рік від 2022 року		Відхилення 2023 рік від 2021 року	
			тис. грн.	ТР, %		тис. грн.	ТР, %	тис. грн.	ТР, %
Матеріальні затрати	1 328 450	1 518 813	190 363	14,33	2 213 327	694 514	45,73	884 877	66,61
Питома вага %	10,56	8,60	3,74		10,00	1,40		-0,56	
Витрати на оплату праці	4 202 519	5 841 065	1 638 546	38,99	7 409 777	1 568 712	26,86	3 207 258	76,32
Питома вага %	33,4	33,06	-0,34		33,49	0,43		0,09	
Відрахування на соціальні заходи	824 113	1 120 489	296 376	35,96	1 454 209	333 720	29,78	630 096	76,46
Питома вага %	6,55	6,34	-0,21		6,57	0,23		0,02	
Амортизація	675 301	962 767	287 466	42,57	1 459 747	496 980	51,62	784 446	16,16
Питома вага %	5,37	5,45	0,08		6,60	1,15		1,23	
Інші операційні витрати	5 544 309	8 226 278	2 681 969	48,37	9 591 033	1 364 755	16,59	4 046 724	72,99
Питома вага %	44,09	46,56	2,47		43,34	-3,22		0,75	
Разом	12 574 692	17 669 412	5 094 720	40,52	22 128 093	4 458 681	25,23	9 553 401	75,97

Джерело: розраховано за даними ТОВ «Нова пошта» [20- 22]

Підсумовуючи проведений аналіз структури операційних витрат ТОВ «Нова Пошта» та їх динаміку у 2021-2023 рр. (табл. 2.4) можемо побачити наступне.

Загальна сума операційних витрат підприємства, що досліджується, у 2022 порівняно з 2021 р. збільшилась на 5096 тис. грн., при темпі росту 40,52%. У 2023 по зрівнянню з 2022 р. сума витрат збільшилась на 4458 тис. грн., при темпі росту 25,23%. Враховуючи відновлення масштабів діяльності ТОВ "Нова Пошта" такі показники є прийнятними і свідчать про зростання обсягів операційної діяльності компанії.

Матеріальні затрати у 2022 р. порівняно з 2021 р. збільшились на 190 тис. грн., при темпі росту 14,33%. Питома вага зменшилась на 0,34%. У 2023 р. порівняно з 2022 вони збільшились на 694 тис. грн. (темп росту 45,73%). Питома вага збільшилась на 1,40%. Загалом питома вага матеріальних затрат не така вже й велика, що є позитивним для підприємства.

Витрати на оплату праці у 2022 р. в порівнянні з 2021 збільшились на 1638 тис. грн., при темпі росту 38,99%. Питома вага зменшилась на 0,34%. У 2023 році по зрівнянню з 2022 роком вони збільшились на 1568 тис. грн., при темпі росту 26,86%. Питома вага збільшилась на 0,43% і у 2023 році склала 33,49%. Знову ж таки це зростання пов'язане із відновленням обсягів діяльності, зокрема географії, а отже й операційної діяльності компанії.

Відрахування на соціальні заходи у 2022 р. в порівнянні з 2021 р. збільшились на 296 тис. грн., при темпі росту 35,96%. Питома вага зменшилась на 0,21%. У 2023 порівняно з 2022 р. вони збільшились на 333 тис. грн., при темпі росту 29,78 %. Питома вага збільшилась на 0,23% і у 2023 році склала 6,57%.

Амортизація у 2022 році в порівнянні з 2021 роком збільшилась на 287 тис. грн., при темпі росту 42,57%. Питома вага збільшилась на 0,08%. У 2023 році по зрівнянню з 2022 роком вона збільшилась на 496 тис. грн., при темпі росту 51,62%. Питома вага збільшилась на 1,15%.

Інші операційні витрати у 2022 р. в порівнянні з 2021 р. збільшились на 2681 тис. грн., при темпі росту 48,37%. Питома вага зросла на 2,47%. У 2023 р. порівняно з 2022 р. вони збільшились на 1364 тис. грн., при темпі росту 16,59 %. Питома вага зменшилась на 3,22 % і склала у 2023 р. 43,34 %. Тенденція до

зменшення інших операційних витрат є позитивним чинником в діяльності компанії.

Отже, проведений аналіз операційних витрати ТОВ “Нова Пошта” дозволяє зробити висновок про відсутність проблем в управлінні операційними витратами, оскільки їх динаміка свідчить про успішність операційної діяльності підприємства, що досліджується.

Наступним етапом проведем аналіз фінансових результатів ТОВ “Нова Пошта” за період 2021-2023 років, використовуючи наявну фінансову звітність підприємства складену за міжнародними стандартами М(С)БО.

Чистий дохід від реалізації продукції має стабільну тенденцію до розвитку майже з однаковими темпами росту, які складають 28,8% у 2022 році в порівнянні з 2021 та 23,89% у 2023 в порівнянні з 2022. Це є свідченням позитивних результатів діяльності компанії.

Протягом досліджуваного періоду можемо побачити, що підприємства, що досліджується, не має збитку. Це пояснюється перевищенням темпів росту чистого доходу від реалізації продукції над темпами росту собівартості реалізованої продукції, що в свою чергу є позитивним чинником для діяльності компанії.

Загальним висновком з проведеного вертикального та горизонтального аналізу форми №2 “Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупні доходи)” ТОВ “Нова Пошта” за період 2021-2023 рр. є відсутність у фінансовому результаті компанії будь-яких збитків, що свідчить про прибутковість діяльності компанії і є позитивним моментом при аналізі її діяльності загалом.

Для більш точного аналізу фінансової діяльності ТОВ «Нова Пошта» зробимо аналіз господарсько-фінансової діяльності підприємства шляхом розрахунку певних фінансових показників, які характеризують досліджувану компанію в різноманітних аспектах її діяльності (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Аналіз показників ділової активності ТОВ “Нова Пошта”

протягом 2021-2023 рр.

Показники	2021 рік	2022 рік	Зміни	2023 рік	Зміни	Зміни 2023 рік до 2021 року
1. Коефіцієнт оборотності активів (Коа)	3,87	2,51	-1,37	2,05	-0,45	-1,82
2. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (Кодз)	31,00	23,92	-7,08	24,79	0,87	-6,21
3. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (Кокз)	32,28	33,08	0,80	30,04	-3,04	-2,24
4. Коефіцієнт оборотності основних засобів (Кооз)	12,06	7,40	-4,66	4,99	-2,41	-7,07
5. Період оборотності активів, дні	94,22	146,08	51,86	177,85	31,77	83,63
6. Період оборотності дебіторської заборгованості, дні	11,77	15,30	3,53	14,72	-0,58	2,95
7. Період оборотності кредиторської заборгованості, дні	11,31	11,06	-0,24	12,15	1,09	0,84
8. Період оборотності основних засобів	30,27	49,48	19,21	73,17	23,69	42,89
9. Тривалість операційного циклу, дні	42,05	64,78	22,73	87,89	23,11	45,84
10.Тривалість оборотності оборотного капіталу, дні	42,51	69,02	26,50	90,46	21,44	47,95

Джерело: розраховано за даними ТОВ «Нова пошта» [20- 22]

Виходячи з проведеного аналізу показників ділової активності ТОВ “Нова Пошта” за період 2021-2023 рр., можемо зробити наступні висновки.

Коефіцієнт оборотності активів у 2022 році зменшився на 1,37% в порівнянні з 2021 р. Це в свою чергу призвело до того, що період оборотності активів збільшився на 52 дні у 2022 р. і на 32 дні у 2023 р. Дана ситуація є негативною для компанії, оскільки значення показника має тенденцію до зменшення, що говорить про неефективність використання активів підприємства, що досліджується. Компанії необхідно оптимізувати вартість активів.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості у 2022 р. зменшився на 7,08% в порівнянні з 2021 та збільшився на 0,87% у 2023 р. в порівнянні з 2022 р. Відповідно відбулося зростання періоду оборотності дебіторської заборгованості на 4 дні у 2022 р. та зменшення на 1 день у 2023 р. Але навіть з такою не дуже позитивною динамікою, значення показника є доволі значним. Тобто, бачимо, що на підприємстві відбувається зниження оборотності дебіторської заборгованості. Саме тому ТОВ "Нова Пошта" слід здійснити певні зміни щодо політики управління дебіторською заборгованістю та працювати з клієнтами, які вчасно не оплачують надані послуги, тільки на умовах передплати.

В цілому значення коефіцієнту оборотності кредиторської заборгованості є стабільним протягом досліджуваного періоду і змінилося на 0,80% в сторону збільшення у 2022 р. в порівнянні з 2021 р. та на 3,04% в сторону зменшення у 2023 р. в порівнянні з 2022 р. Також бачимо, що відбувається переважання кредиторської заборгованості над дебіторською, що говорить про використання підприємством коштів кредиторів в якості фінансування своєї дебіторської заборгованості та інших власних активів. Відповідно спостерігаємо зменшення періоду оборотності кредиторської заборгованості у 2022 році на 1 день в порівнянні з 2021 та на 2 дні у 2023 р. в порівнянні з 2022 р.

Коефіцієнт оборотності основних засобів протягом досліджуваного періоду проявляє тенденцію до зниження на 4,66% та 2,41% у 2022 р. в порівнянні з 2021 та у 2023 в порівнянні з 2022 відповідно. Це в свою чергу призвело до збільшення періоду оборотності основних засобів на 20 днів та 24 дні у 2022 та у 2023 роках відповідно в порівнянні з попередніми. Зниження рівня фондовіддачі говорить про недостатні обсяги продажу або ж про занадто високий рівень величини капіталовкладень.

Тривалість операційного циклу має тенденцію до зростання з 42-х днів у 2021 р. на 23 дні у 2022 і на 46 у 2023 та в кінцевому результаті становила 88 днів. Ця ситуація негативно характеризує ділову активність ТОВ "Нова Пошта" і підприємству слід оптимізувати виробничий процес або підвищити ефективність управління дебіторською заборгованістю.

Наступним етапом оцінки фінансового стану підприємства є аналіз його показників рентабельності та збитковості, результати якого представлені нижче (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Аналіз показників рентабельності (збитковості)

ТОВ «Нова Пошта» у 2021-2023 рр, %

Показники	2021 рік	2022 рік	Зміни	2023 рік	Зміни	Зміни 2023 рік до 2021 року
Коефіцієнт рентабельності всіх активів (авансованого капіталу)	0,19	0,21	0,02	0,34	0,13	0,15
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0,89	0,63	-0,26	0,56	-0,07	-0,33
Валова рентабельність продукції	0,22	0,29	0,08	0,27	-0,03	0,05
Чиста рентабельність продукції	0,06	0,08	0,02	0,10	0,02	0,04
Операційна рентабельність продукції	0,08	0,15	0,08	0,14	-0,01	0,06

Джерело: розраховано за даними ТОВ «Нова пошта» [20- 22]

Аналізуючи коефіцієнт рентабельності всіх активів можемо прослідити його тенденцію до зростання, що свідчить про високий рівень капіталомісткості підприємства та високий рівень ефективності ведення бізнесу.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу мав високі значення у 2021 році – на рівні 89%, але протягом досліджуваного періоду зменшився на 26% у 2022 році та на 7% у 2023 році. Тобто ефективність використання підприємством матеріальних, трудових і грошових ресурсів зменшилася протягом досліджуваного періоду, що є негативним для компанії і потребує контролю та подальшого виправлення.

Валова рентабельність продукції зросла на 8% у 2022 р. в порівнянні з 2021 та зменшилась на 3% у 2023 р. в порівнянні з 2022. Зміни показника у 2023 р. можна вважати незначними. І в цілому ця тенденція говорить про ефективну виробничу діяльність підприємства, а також ефективну політику ціноутворення.

Чиста рентабельність продукції протягом досліджуваного періоду збільшувалась на 2% щорічно. Хоча й розміри показника є низькими, проте вони є позитивними в галузі і вказує на прибуткову діяльність підприємства після вирахування всіх витрат за поточний період.

Операційна рентабельність продукції у 2022 р. збільшилася на 8% в порівнянні з 2021 та зменшилася на 1% у 2023 р. в порівнянні з 2022. Ці значення свідчать про продуману стратегію операційної діяльності підприємства, оскільки досліджуване підприємство має прибуток після покриття собівартості продукції.

Таблиця 2.7

Аналіз показників ліквідності та платоспроможності ТОВ “Нова Пошта” за 2021-2022 рр.

Показники	2021 рік	2022 рік	Зміни	2023 рік	Зміни	Зміни 2023 рік до 2021 року
Коефіцієнт загальної ліквідності	0,81	1,11	0,31	0,95	-0,17	0,14
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,77	1,07	0,29	0,89	-0,18	0,12
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,33	0,66	0,33	0,48	-0,18	0,15
Величина власного оборотного капіталу	-541 593	-502 988	38 605	-321 277	181 711	220 316
Маневреність власного оборотного капіталу	-1,70	-5,72	4,02	-3,46	-14,90	-7,48

Джерело: розраховано за даними ТОВ «Нова пошта» [20, 21]

Значення коефіцієнту загальної ліквідності збільшилося у 2022 р. на 31% в порівнянні з 2021 та зменшилися на 17% у 2023 в порівнянні з 2022. Нормативним значення показника вважається більшим за 1, коли має місце переважання активів над зобов’язаннями. Враховуючи розміри дебіторської заборгованості та їх динаміку, значення показника є абсолютно логічними. Цей коефіцієнт вказує на певну загрозу для фінансової стійкості досліджуваного підприємства.

Коефіцієнт швидкої ліквідності є прийнятним, оскільки протягом досліджуваного періоду його значення перевищуються 0,6. Це говорить про

платоспроможність підприємства, погашення поточних зобов'язань за умови своєчасного розрахунку з дебіторами.

Значення коефіцієнта абсолютної ліквідності є вищими за теоретичну норму, яка становить 0,3. Даний показник свідчить про раціональне використання фінансових ресурсів в аспекті погашення короткострокових зобов'язань в найближчій час, не очікуючи реалізації власних активів та оплати дебіторської заборгованості.

Величина власного оборотного капіталу має негативні значення протягом досліджуваного періоду. Даний аспект має негативний вплив на фінансову стійкість компанії, оскільки свідчить про нераціональне використання ресурсів підприємства в аспекті оборотних коштів та відсутність резервів для розширення діяльності за рахунок власних коштів.

Маневреність власного капіталу протягом досліджуваного періоду має негативні значення з тенденцією до зменшення, що говорить про порушення стійкості компанії та велику залежність підприємства від позикового капіталу.

Таблиця 2.7

Аналіз показників фінансової стійкості ТОВ "Нова Пошта" за період 2021-2022

Показники	2021 рік	2022 рік	Зміни	2023 рік	Зміни	Зміни 2023 рік до 2021 року
Коефіцієнт незалежності	0,25	0,37	0,12	0,36	-0,005	0,12
Плече фінансового левериджу	3,06	1,73	-1,34	1,76	0,03	-1,31
Коефіцієнт заборгованості	0,75	0,63	-0,12	0,64	0,005	-0,12
Коефіцієнт забезпеченості поточних активів власним оборотним капіталом	-0,24	0,10	0,34	-0,06	-0,16	0,18
Коефіцієнт покриття запасів	0,73	6,79	6,06	2,36	-4,43	1,63
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,25	0,14	0,40	-0,06	-0,20	0,19

Джерело: розраховано за даними ТОВ «Нова пошта» [20, 21]

Як свідчать дані проведеного аналізу, коефіцієнт незалежності протягом досліджуваного періоду має тенденцію до збільшення, але його значення менші за теоретично прийняту норму на рівні 0,5. Це свідчить про залежність досліджуваного підприємства від зовнішніх джерел фінансування.

У 2022 р. відбулося значне зменшення розміру плеча фінансового левериджу на 1,34% в порівнянні з 2021 р. та незначне зростання у 2023 р. на 0,03%. Цей показник знаходиться в межах теоретичної норми (до 2) у 2022 та 2023 рр. Дана тенденція свідчить про зростання можливостей нарощування власного економічного потенціалу підприємством, що досліджується, та нарощування отриманого капіталу.

Нормативні значення коефіцієнта заборгованості мають знаходитися в діапазоні від 0 до 1. У ТОВ «Нова Пошта» за досліджуваний період цей показник відповідає нормі та проявляє тенденцію до зменшення, що свідчить про зростання фінансової стійкості компанії шляхом зменшення обсягу боргових зобов'язань або збільшення власного капіталу.

Коефіцієнт забезпеченості поточних активів власним оборотним капіталом має негативні значення і свідчить про низький рівень платоспроможності та кредитоспроможності підприємства, що досліджується, в аспекті фінансування оборотних активів.

Коефіцієнт покриття запасів перевищує нормативні значення, оскільки за теоретично прийнятою нормою він повинен бути вищим за 1. В 2022 році, в порівнянні з 2021 роком відбулося стрімке зростання цього показника, що говорить про забезпеченість запасів нормальними джерелами фінансування. Проте навіть зі зменшенням цього показника на 4,43% у 2023 р. в порівнянні з 2022, його значення все одно є прийнятними.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу знаходиться на значно нижчому рівні від оптимальних значень (більше за 0,3) протягом досліджуваного періоду. Тобто при таких значеннях можна зробити висновок, що у підприємства, що досліджується, відсутній власний капітал у обігу.

Отже, аналіз фінансових показників ТОВ «Нова пошта» свідчать про стабільність доходів компанії, що можливо лише за умови реалізації грамотної інвестиційної політики та ефективної реалізації інвестиційних проектів.

2.2. Оцінка ефективності управління інвестиційними проектами ТОВ «Нова пошта»

ТОВ «Нова Пошта» є однією з найбільших логістичних компаній України, яка активно впроваджує інвестиційні проекти для зміцнення своїх позицій на ринку, підвищення ефективності процесів та впровадження інноваційних технологій.

Так, зокрема, першій половині 2024 р. компанія здійснила капітальних інвестицій у розмірі 3,6 млрд. грн., що на 50% більше за аналогічний період 2023 р., коли розмір капітальних інвестицій становив 2,4 млрд. грн. [41].

В якості головного джерела інвестування ТОВ «Нова Пошта» переважно використовує внутрішні фінансові резерви. Для проведення аналізу розглянемо динаміку показників капіталовкладень в засоби виробництва та нематеріальні активи підприємства (табл. 2.3).

Таблиця 2.3.

Динаміка показників капітальних інвестицій ТОВ «Нова Пошта» протягом 2022-2023 рр.

Назва показника	Балансова вартість на 01.01.2023 р., млрд. грн.	Балансова вартість на 01.01.2024 р., млрд. грн.
Незавершені капітальні інвестиції в основні засоби	1,653	2,707
Незавершені капітальні інвестиції в нематеріальні акти, млрд. грн.	0,008	0,059
Всього незавершених капітальних інвестицій	1,661	2,766

Джерело: складено за даними ТОВ «Нова пошта» [21, 22]

Проведений в табл. 2.3 аналіз свідчить, що ТОВ «Нова Пошта» значно збільшила обсяги капітальних вкладень як в об’єкти основних засобів, так і в нематеріальні активи, зокрема балансова вартість незавершених капітальних вкладень в основні засоби збільшилася в 1,64 рази, тобто приріст показника складає 63,76%, а незавершених капітальних інвестиції в нематеріальні акти – в 7,38 разів, приріст показника - 637,5%. Всього загальна сума незавершених

капітальних інвестицій ТОВ «Нова пошта» збільшилася в 1,67 разів або на 66,53%.

Здійснення інвестиційних проектів дозволило компанії у 2024 році продовжувати здійснювати міжнародну експансію, відкривши свої перші відділення у Франції (Ніцца), Італії (Рим), Іспанії (Барселона) та Великій Британії (Лондон) [24, 40]. Так, станом на кінець 2024 р. компанія має 112 відділень у 16 країнах. Деякі з них, зокрема Nova Post Moldova, демонструють стабільну операційну прибутковість і високі фінансові показники. Щомісячне зростання обсягів у всіх країнах перевищує 10%, що свідчить про постійне розширення попиту [24]. Локальні клієнти все частіше звертаються до відділень «Нової пошти» і послуг адресної доставки. Завдяки інвестуванню коштів в розвиток логістичної мережі за кордоном та інтеграції більшості країн у єдину логістичну мережу, компанія забезпечує активний розвиток міжнародних відправлень. Послуги «Нової пошти» стають популярними серед місцевого населення, а не лише серед української діаспори.

Наведені вище дані свідчать про використання з боку менеджменту компанії системного підходу до управління інвестиційними проектами, що створює позитивну динаміку розвитку підприємства. Ефективність управління інвестиційними проектами відіграє ключову роль у досягненні стратегічних цілей компанії.

Одним із важливих аспектів управління інвестиційними проектами є формування інвестиційної стратегії компанії. У ТОВ «Нова Пошта» стратегія базується на принципах інноваційності, клієнтоорієнтованості та сталого розвитку. Компанія визначає пріоритети інвестицій на основі комплексної оцінки перспективності проектів, використовуючи такі критерії, як фінансова рентабельність, технологічний прогрес та соціально-економічний вплив. Для оцінки ефективності управління проектами важливо дослідити, як ці критерії впливають на вибір конкретних проектів і як вони інтегруються у загальну стратегію розвитку компанії.

Фінансовий аспект управління інвестиційними проектами також є важливим чинником, що визначає їх успішність. ТОВ «Нова Пошта»" фінансує проекти переважно за рахунок власних ресурсів, але у випадках масштабних інвестицій залучає кредити або партнерські інвестиції. Для аналізу фінансової ефективності проектів використовуються такі інструменти, як чиста приведена вартість (NPV), внутрішня норма рентабельності (IRR) та період окупності (Payback Period). Дослідження фінансових аспектів дозволить оцінити, наскільки ефективно компанія управляє фінансовими ресурсами під час реалізації проектів та які ризики можуть впливати на їх результативність.

Проведемо розрахунок показників NPV, IRR та Payback Period для ТОВ «Нова Пошта» за 2022-2023 рр.

Для показника NPV (Чиста приведена вартість) в 2022 р. - розподіл потоків грошових коштів складає: початкові інвестиції складають 1500 млн. грн., які розподіляються по кварталам наступним чином: перший квартал - 776,70 млн. грн., другий квартал - 848,34 млн. грн., третій квартал - 1006,66 млн. грн., четвертий квартал - 1066,18 млн. грн. Отже, підсумковий показник NPV за 2022 р. складає 2197,88 млн. грн. Розрахуємо чисту приведену вартість NPV в 2023 р. Розподіл грошових протоків здійснюється наступним чином: початкові інвестиції - 2000 млн. грн., перший квартал - 970,87 млн. грн., другий квартал - 1131,12 млн. грн., третій квартал - 1189,68 млн. грн., четвертий квартал - 1243,88 млн. грн. Підсумковий NPV складає - 2535,55 млн. грн.

Показник внутрішньої норми рентабельності (IRR) досліджуваного підприємства в 2022 р. становив 49,83%, в 2023 р. - 45,12%. Показник IRR визначає ту норму дисконту, за якої чиста приведена вартість (NPV) проекту дорівнює нулю. Цей показник є ключовим для оцінки рентабельності інвестицій.

Розрахуємо показник періоду окупності інвестицій (Payback Period). При розмірі кумулятивних грошових потоків після 1 кварталу 700 млн. грн. та після 2 кварталу 200 млн грн., окупність досягається між 1 і 2 кварталами 2022 р. - період окупності 1,78 квартала. Для 2023 року кумулятивні грошові потоки після

1 кварталу – 1000 млн. грн., після 2 кварталу – 200 млн. грн., окупність досягається також між 1 і 2 кварталами, період окупності 1,83 квартала.

Виходячи з проведеного аналізу інвестиційних показників ТОВ «Нова пошта» можна зробити висновок, що інвестиційні проекти досліджуваного підприємства за 2022-2023 роки продемонстрували високу ефективність та фінансову привабливість. Зокрема, показник NPV (чиста приведена вартість) у 2022 році склав 2197,88 млн грн, що свідчить про значну прибутковість вкладених інвестицій. У 2023 році NPV зріс до 2535,55 млн грн, що демонструє покращення результативності проектів та ефективного використання капіталу. Внутрішня норма рентабельності (IRR) у 2022 році становила 49,83%, значно перевищуючи типовий рівень дисконту (12%), що вказує на високу дохідність проєктів. У 2023 році IRR зменшився до 45,12%, однак залишається на дуже високому рівні, що підтверджує рентабельність інвестицій навіть за збільшення обсягу початкових вкладень. Період окупності (Payback Period) у 2022 році становив 1,78 квартала, а у 2023 році – 1,83 квартала, що є дуже коротким терміном для проєктів такого масштабу, підтверджуючи швидке повернення інвестицій та мінімізацію фінансових ризиків. Загалом, інвестиційна діяльність ТОВ «Нова Пошта» у зазначені роки відзначається високими фінансовими показниками, що свідчить про ефективне управління капіталом та успішну реалізацію стратегічних завдань. Це також вказує на сильну конкурентну позицію компанії та її здатність адаптуватися до викликів сучасного ринку.

Ще одним ключовим елементом є управління ризиками, пов’язаними з інвестиційними проектами. Для ТОВ «Нова Пошта» це може включати ризики, пов’язані зі змінами ринкової кон’юнктури, регуляторними обмеженнями, економічною нестабільністю або технічними проблемами. Важливо дослідити, які методи ризик-менеджменту застосовуються у компанії для мінімізації впливу цих ризиків, зокрема страхування, диверсифікація проектів чи розробка кризових планів. Оцінка ефективності управління ризиками є важливим етапом у визначенні загальної ефективності проектів.

Окрему увагу варто приділити інноваційним проектам, які реалізуються у ТОВ «Нова Пошта». Компанія активно впроваджує новітні технології, такі як автоматизація логістичних процесів, використання штучного інтелекту для оптимізації доставки та впровадження екологічно чистих рішень. Вивчення результатів реалізації інноваційних проектів дозволить зрозуміти їх вплив на конкурентоспроможність компанії, покращення якості обслуговування клієнтів та підвищення операційної ефективності.

Не менш важливим аспектом є організаційно-управлінські механізми, які застосовуються для реалізації інвестиційних проектів. У ТОВ «Нова Пошта» управління проектами базується на чіткій координації між підрозділами, залученні кваліфікованих фахівців та ефективному контролі за дотриманням строків, бюджету та якості виконання робіт. Аналіз організаційного підходу до управління дозволить виявити, наскільки ефективною є структура управління проектами та які зміни можуть бути внесені для підвищення її продуктивності.

Екологічна та соціальна складові також відіграють значну роль у діяльності компанії. Реалізація інвестиційних проектів, спрямованих на зменшення впливу на довкілля, підвищення енергоефективності та підтримку місцевих громад, є важливим кроком до сталого розвитку. Дослідження цих аспектів дозволить визначити, як екологічна та соціальна відповідальність інтегруються у загальну інвестиційну стратегію компанії.

Таким чином, дослідження ефективності управління інвестиційними проектами ТОВ «Нова Пошта» здійснювалося за широким спектром напрямків, включаючи фінансову ефективність, управління ризиками, впровадження інновацій, організаційні аспекти та екологічну відповідальність. Оцінка цих компонентів дозволяє не лише оцінити поточний стан управління інвестиційними проектами в компанії, але й визначити напрямки для його вдосконалення в майбутньому.

РОЗДІЛ 3. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ ТОВ «НОВА ПОШТА»

Незважаючи на нестабільну економічну ситуацію на ринку України в умовах повномасштабної російської агресії та ризиків, пов'язаних веденням бойових дій на території України, ТОВ «Нова Пошта» продовжує розвиватися, розширюватися та впроваджувати інвестиційні проекти в свою діяльність.

Для з'ясування ефективності діяльності ТОВ «Нова пошта» нами було проведено в пит. 2.1 економічну діагностику підприємства, а також ефективність управління даним підприємством інвестиційною діяльністю в пит. 2.2. Проте надання рекомендацій щодо подальшого інвестування та управління інвестиційними проектами ТОВ «Нова пошта» не можливе без оцінювання також зовнішнього середовища функціонування досліджуваного підприємства [4].

Для правильного вибору напрямку реалізації інвестиційної діяльності ТОВ «Нова пошта» доцільно провести SWOT-аналіз, що позволить визначити сильні та слабкі сторони діяльності компанії та з'ясувати сторони які потрібно покращити (рис. 2.14).

За результатами проведеного SWOT-аналізу можемо зробити висновок, що загроз та недоліків у підприємства менше, ніж переваг та можливостей. Свою подальшу діяльність із застосуванням інноваційних методів ТОВ «Нова пошта» повинно планувати у сфері кадрової роботи, удосконалення технічної бази та розширення асортименту послуг відповідно до науково-технічного прогресу.

Роль поштового зв'язку в світі і Україні продовжує зростати за останні роки. З одного боку, відбувається перехід від паперового документування до електронного, але, з іншого, з розширенням інтернет-простору зросла частка інтернет покупок, доставка яких здійснюється поштовими операторами. ТОВ «Нова пошта» є підприємством, яке надає поштові послуги, послуги перевезень

та кур’єрських послуг та намагається запровадити новітні інноваційні розробки в свою діяльність. За роки свого існування вона отримала світове визнання та статус «найбільшої поштової служби в Україні» та увійшла в міжнародний рейтинг компаній, що мають швидкі темпи розвитку [40].

Рис.2.14. SWOT-аналіз середовища функціонування ТОВ «Нова пошта»

Джерело: власна розробка автора

Міжнародний досвід підтверджує, що запорукою успішного впровадження інвестиційних проектів у діяльність підприємств є виважений вплив держави. Цей вплив може виражатись через державну підтримку тій чи іншій сфері, створення умов для рівної конкуренції підприємств та налагодження співпраці з науковими та виробничими підприємствами.

У листопаді 2024 року було прийнято новий закон «Про поштовий зв’язок», який став кроком до закріплення на державному рівні високих

стандартів надання послуг та приведення їх у відповідність до європейських норм. Новий закон покладає функцію регулювання якості надання універсальних послуг поштового зв'язку на Національну комісію, що здійснює регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку. [45]

Директивою Євросоюзу про загальні правила розвитку внутрішнього ринку поштових послуг співтовариства й поліпшення якості обслуговування встановлюються вимоги щодо забезпечення універсального поштового сервісу для всіх країн співтовариства. Україна, як майбутній член Європейського Союзу, повинна відповідати цим вимогам також.

Надання універсального сервісу має на меті забезпечити доступ до поштових послуг у всіх куточках країни з однаковою регулярністю, якістю та за однаковими тарифами. На сьогодні в Україні не повною мірою забезпечене надання поштових послуг у сільській місцевості. Міжнародний досвід демонструє приклад вирішення цієї проблеми шляхом або державних субсидій, або шляхом створення універсального фонду, де збираються та перерозподіляються певні кошти для забезпечення надання поштового зв'язку та доставки на віддалених територіях.

Закон, перш за все, встановлює рівні правила гри для всіх гравців. Також, нормативно закріплено модель відправлень та доставки відправлень через поштомати, а також затверджено державне регулювання тарифів виключно для тарифів на прості та рекомендовані листи вагою до 50 г, на відміну від попередніх норм, що встановлювали регулювання тарифів на всі поштові послуги. Ми можемо зазначити, що впровадження цього закону зменшує ступінь втручання держави у сферу надання поштових послуг, однак, при цьому створює умови для вільної конкуренції на ринку, що повністю відповідає світовим тенденціям.

Основним стратегічним напрямом розвитку світових логістичних компаній визначено перебудова сервісу надання послуг у цифровому світі.

Це зазначено у Стратегії розвитку DHL, яка націлена на використання стійкого потенціалу для зростання прибутку у довгостроковій перспективі та цифрову трансформацію у всіх структурних підрозділах групи [42].

Ще одним ключовим напрямком розвитку світових логістичних компаній є забезпечення сталого розвитку. Наприклад, між логістичною компанією Deutsche Post DHL Group та Федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини було налагоджено співпрацю щодо надання малим і середнім підприємствам із країн, що розвиваються, доступ до глобальних ринків. Протягом наступних кількох років партнери хочуть інвестувати 30 мільйонів євро в оцифрування митних і торгових процесів, просування електронної комерції та логістики з низьким рівнем викидів у містах. Співпраця буде зосереджена на Африці. Угода є частиною нової програми сталого розвитку [42].

Відома світова логістична компанія FedEx також наголошує на тому, що збільшення прибутку повинно відбуватись без шкоди для екології та оточуючого середовища, тобто компанія проводить свою діяльність на засадах стійкого розвитку [43].

Аналізуючи досягнення ТОВ «Нова пошта» на українському та міжнародному ринках відправлень та доставки, ми можемо констатувати, що втілення в діяльність підприємства нових розробок у сфері діджиталізації привело до підвищення прибутку та кількості споживачів, які користуються його послугами.

Реалізація інвестиційних проектів підприємства в модернізацію та механізація терміналів «Нової пошти» дозволили збільшити обсяги обробки посилок та швидкість обслуговування клієнтів та їх замовлень.

Варто визначити, що стратегічні цінності ТОВ «Нова пошта» також базуються на принципах сталого розвитку, які ґрунтуються на розумінні необхідності раціонального використання природних ресурсів та захисту навколишнього середовища шляхом мінімізації негативного на нього впливу.

Переорієнтація на сталий розвиток передбачає зменшення впливу на довкілля шляхом скорочення викидів парникових газів в атмосферу від автомобільного транспорту, раціональне використання природних ресурсів, збір, сортування і передача на переробку відходів, упаковки, пакувальних матеріалів тощо. Сьогодні ТОВ «Нова пошта» інвестувавши кошти в цьому напрямку запровадила збір, сортування та передачу на переробку картону, паперу, стрейч-плівки та поліетиленових пакетів. З метою досягнення максимального ефекту від сортування вторинної сировини в зоні очікування клієнтів встановлені картонні контейнери для сортування картону та стрейч-плівки і поліетиленових пакетів, а також інструкція щодо сортування.

Зменшення шкідливих викидів від автомобільного транспорту, компанія використовує лише ті автомобілі, які відповідають стандартам Євро 5 та 6 та постійно здійснює оптимізацію маршрутів транспортних засобів з метою мінімізації непотрібних пробігів.

Компанія працює на засадах «зеленого офісу», які спрямовані на заощадження ресурсів, їх раціональне використання та економію коштів, які пов’язані з їх використанням.

Основними завданнями у сфері охорони навколишнього середовища компанії визначені

- постійне покращення та вдосконалення своєї системи екологічного менеджменту,
- оперативне реагування на зміни законодавчих вимог в сфері охорони навколишнього середовища, завантаження транспортних засобів,
- мінімізації кількості пробігів вантажного транспорту без вантажу та використання альтернативних транспортних засобів з метою зменшення обсягів викидів парникових газів,
- врахування екологічних показників під час проведення закупівлі матеріалів і устаткування,
- виконання робіт та надання послуг підрядними організаціями, постійне підвищення кваліфікації своїх працівників у цій сфері [20].

Основними ризиками, з якими стикається ТОВ «Нова пошта» в процесі реалізації інвестиційних проектів можна назвати наступні:

- ризики втрат, пов’язані з кібератаками. До переходу на віддалену роботу ця проблема була не дуже гострою, але з використанням дистанційних доступів до корпоративних ресурсів ризики кібератаки значно виросли;
- ризики, пов’язані з відмовою обладнання, виникають через автоматизацію та механізацію терміналів;
- фінансові ризики (ринковий ризик, кредитний ризик та ризик ліквідності) виникають через втрати, пов’язані із можливим підвищенням цін постачальниками, несвоєчасними оплатами клієнтами отриманих послуг, валютні коливання тощо;
- ризики, пов’язані із змінами в законодавстві стосовно регулювання надання поштових послуг або руху вантажних автомобілів, також можуть мати негативні впливи на діяльність підприємства;
- ризики втрат, пов’язані із збоями у логістичному ланцюжку, виникають зокрема при погіршенні погодних умов або раптовому підвищенні обсягу перевезень.
- ризики втрат, пов’язані із плинністю кадрів, призводять до нестачі кваліфікованих працівників та збільшення собівартості послуг.

Для мінімізації зазначених ризиків необхідно реалізовувати систему заходів, що зазначена в табл.3.2.

Таблиця 3.2.

Заходи мінімізації ризиків при впровадженні інноваційної діяльності у ТОВ «Нова пошта»

РИЗИК	ЗАХІД
Ризики втрат, пов’язані з кібератаками	- внутрішній і зовнішній аудит кібербезпеки - застосування VPN-підключення - щоквартальне тестування вразливості інформаційних систем
Ризики, пов’язані з відмовою обладнання	- підключення резервних ліній електромереж або генераторів - розробка альтернативних методів обробки вантажів
Фінансові ризики	- здійснення диверсифікації кредитного портфеля - укладення довгострокових договорів із закріпленням цін, строків розрахунків

	- встановлення лімітів залучення/розміщення коштів за окремими інструментами
Ризики, пов’язані із змінами в законодавстві	- лобіювання інтересів через суб’єктів законодавчої ініціативи - моніторинг змін та врахування їх у щорічному бізнес-плані
Ризики втрат, пов’язані із збоями у логістичному ланцюжку	- підготовка під’їзних шляхів і транспортних заходів до осінньо-зимового періоду - залучення додаткових перевізників
Ризики втрат, пов’язані із плинністю кадрів	- розробка альтернативних схем співпраці з найманими працівниками - розширення соціального пакету - запровадження строкових договорів для найманих працівників

Джерело: власна розробка автора

Отже, можемо стверджувати, що реалізація зазначених заходів буде сприяти формуванню та реалізації інвестиційних проектів підприємства та обґрунтованої стратегії розвитку розвитку ТОВ «Нова пошта» з урахуванням викликів зовнішнього та внутрішнього середовища.

ВИСНОВКИ

В ході проведеного нами дослідження було зроблено наступні висновки:

1. Визначено, що економічна сутність інновації полягає у її орієнтації на економічну вигоду та додатковий прибуток, вона використовується як інструмент для створення капіталу, а її впровадження дозволяє отримувати надприбуток та підвищує рівень конкурентоздатності не лише на національному рівні, але й у глобальному масштабі. Інноваційний розвиток підприємства характеризується постійним запровадженням здобутків науково-технічного прогресу виробничу діяльність.

Встановлено, що управління інноваціями можна розглядати з різних точок зору, а саме: як систему, як підсистему менеджменту та як діяльність. Вона включає в себе чотири підсистеми, а саме: інформаційну, функціональну, організаційну та мотиваційну. Визначені також принципи управління інноваційною діяльністю, а саме: адаптивність, динамічність, самоорганізація, саморегуляція та саморозвиток, дотримання яких надає можливість системі відповідати викликам часу та бути гнучкою та мобільною.

2. Доведено, що процес оцінювання ефективності управління інноваційними проектами в організації є складним та багатоетапним процесом, тому вимагає застосування різноманітних підходів. Загальним для оцінювання ефективності управління інноваційними проектами в є проведення комплексного процесу оцінки за принципами системності, формалізованості, адаптивності, гнучкості. Цей процес має містити систему оцінки, яка синтезує у собі показники за критеріями економічної, соціальної, науково-технічної, екологічної ефективності. Виокремлення цільових напрямів сприяє здійсненню комплексного оцінювання ефективності управління інноваційними проектами в організаціях та отримання об’єктивних результатів.

Встановлено, що оцінка ефективності інноваційної діяльності має на меті, перш за все, з’ясування ступеня досягнення поставленої мети та своєчасне виявлення та уникнення чинників, що стають цьому на заваді. Основними

методами оцінки ефективності інноваційної діяльності є аналіз ризиків інноваційної діяльності, оцінка ступеня досягнення цілей та відповідності місії підприємства, бенчмаркінг (benchmark).

Вибір метода залежить від особливостей діяльності підприємства та від специфіки інновацій, що запроваджуються. Найбільш вдалим, на нашу думку, буде застосування комплексного підходу, який може оцінити різні аспекти управління та надати якомога повну картину щодо успіхів у запровадженні інновацій на підприємстві.

3. Здійснено аналіз організаційно-економічної структури ТОВ «Нова пошта», який встановив, що це – приватне підприємство, що працює у сфері надання поштових послуг, перевезень та доставки, працює на ринку B2B, B2C, E-commerce та має лінійну організаційну структуру.

Встановлено основний організаційний принцип підприємства – тяжіння до спрощення структури обрання напрямків діяльності підприємництва, які пов’язані з наданням поштово-кур’єрських послуг, надання логістичних послуг та допоміжних послуг у сфері транспорту.

4. Аналіз фінансових показників продемонстрував, що кожного року протягом періоду 2021-2023 рр. сукупні доходи компанії перевищують сукупні витрати і цей розрив має тенденцію до збільшення. Це говорить про задовільний фінансовий стан ТОВ «Нова Пошта» та правильне керівництво фінансами компанії. Коефіцієнт автономії досліджуваної компанії має тенденцію до зростання, що свідчить про більшу вірогідність погашення коштів за рахунок коштів підприємства і, тим самим, сприяє залученню коштів від інвесторів. Всі фінансові показники ТОВ «Нова Пошта» свідчать про те, що підприємство має високі доходи, які, в свою чергу, перевищують витрати і має хороші значення показників ліквідності та фінансової стійкості.

5. ТОВ «Нова Пошта» демонструє високий рівень ефективності інвестиційних проектів, що відображено у фінансових показниках за 2022-2023 роки. Зокрема, зростання NPV з 2197,88 млн грн у 2022 році до 2535,55 млн грн у 2023 році свідчить про підвищення ефективності використання капіталу та

результативності проектів. Незважаючи на незначне зниження показника IRR з 49,83% у 2022 році до 45,12% у 2023 році, рівень внутрішньої норми рентабельності залишається надзвичайно високим і перевищує типовий рівень дисконту, що підкреслює прибутковість інвестицій. Короткий період окупності проєктів, який становив 1,78 квартала у 2022 році та 1,83 квартала у 2023 році, забезпечує швидке повернення вкладених коштів, знижуючи ризики та підвищуючи фінансову стабільність компанії.

Інвестиційна діяльність ТОВ «Нова Пошта» сприяє не лише фінансовому зростанню компанії, але й її міжнародній експансії. Відкриття відділень у Франції, Італії, Іспанії та Великій Британії у 2024 році стало можливим завдяки значним капіталовкладенням і створенню ефективної логістичної мережі. Значне зростання обсягів незавершених капітальних інвестицій у основні засоби (на 63,76%) та нематеріальні активи (на 637,5%) свідчить про прагнення компанії до інноваційності та технологічного прогресу. Такий підхід забезпечує компанії конкурентну перевагу на глобальному ринку та дозволяє інтегрувати її логістичні маршрути у єдину мережу, залучаючи як українських, так і місцевих клієнтів.

Визначено основні напрямки, які характеризують імплементацію закордонного досвіду щодо запровадження інвестицій у сфері поштових послуг на ТОВ «Нова пошта»: перебудова сервісу надання послуг у цифровому світі; забезпечення сталого розвитку; модернізація та механізація терміналів «Нової пошти»; засади «зеленого офісу»; боротьба з хабарництвом та корупцією.

6. Розроблено пропозиції щодо підвищення ефективності управління інвестиційними проектами на підприємстві ТОВ «Нова пошта» , що включають в себе комплекс заходів, які втому числі потрібно здійснити і на державному рівні. Важливами заходами, що можуть бути здійснені на рівні підприємства – є внутрішній і зовнішній аудит кібербезпеки, тестування вразливості інформаційних систем, розробка альтернативних методів обробки вантажів, здійснення диверсифікації кредитного портфеля, моніторинг змін та врахування їх у щорічному бізнес-плані, залучення додаткових перевізників та ін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бланк І. О. Інвестиційний менеджмент : підручник : у 3 ч. Ч. 1 / І. О. Бланк, Н. М. Гуляєва, І. М. Вавдійчик. – Київ : Держ. торг.- екон. ун-т, 2023. – 504 с.
2. Академічний словник української мови. URL: http://sum.in.ua/s/ocinjuvaty.
3. Бажал Ю. М. Економічна теорія технологічних змін : навч. посіб. К. : Заповіт, 1996. 238 с.
4. Бойко, В. В. Сучасні тенденції розвитку економічної діагностики стану підприємств. *Економіка та управління на транспорті*. 2017. №4. С. 18- 24. URL: Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eut_2017_4_5.
5. Войнаренко, М.П. Управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств : монографія / М. П. Войнаренко, І. Ю. Єпіфанова. Вінниця. ВНТУ. 2011. 188 с.
6. Вітлінський В.В., Великоіваненко Г. І. Ризикологія в економіці та підприємництві : монографія. К. : КНЕУ, 2004. 480 с.
7. Карпенко А.В., Намлієва Н.В. Управління інвестиціями як важлива складова розвитку підприємницької діяльності. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки.* 2022. № 4(67). С 29-41. DOI: https://doi.org/10.32689/2523-4536/67-5.
8. Супрун С.Д., Хачатрян В.В. Особливості управління інвестиційними ризиками на підприємствах ЗЕД. *Економіка і суспільство*. 2017. №12. С. 272-376.
9. Деньга С.М. Управління ефективністю інвестиційної діяльності: методологія, інформаційно-аналітичне забезпечення : монографія. Полтава. ПУЕТ. 2020. 455 с.
10. Кирчата І. М., Нікітіна А. В., І. Шершенюк О. М., Попкова К. О., Христофорова О. М. Управління інвестиційними проєктами як важлива складова менеджменту підприємства у глобальному просторі. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2021. 2(33), 473–481. https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i33.207210.

11. Козак Ю. Г. Міжнародні економічні відносини та інвестиції в умовах глобалізації / Ю. Г. Козак. Київ. ЦУЛ. 2021. 320 с.

12. Герасимчук З. В., Вахович І.В. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. Луцький держ. технічний ун-т, Київський національний торговельно-економічний ун-т. Луцьк. Надстир`я. 2007. 412 с.

13. Друкер П. Виклики для менеджменту XXI століття. Київ. КМ-Букс. 2020. 240 с.

14. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 № 1560-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text.

15. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text.

16. Закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» 1953-IX від 30.12.2024. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text.

17. Закон України «Про державну підтримку інвестиційних проєктів» від 11.12.2024 №116-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#Text

18. Європейська хартія малих підприємств. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/ show/994_860 .

19. Боримська К.П. Оцінка ефективності інвестиційних проектів в системі контролінгу бізнес-процесів підприємства: проблеми безпеки бізнесу. *Ефективна економіка*. 2014. №5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3065.

20. Звіт про управління ТОВ «Нова пошта» за 2021 рік. Консолідована фінансова звітність за 2021 рік. URL: static.novaposhta.ua/sitecard/misc/doc/Консолідована%20фінансова%20звітність%202021.pdf.

21. Звіт про управління ТОВ «Нова пошта» за 2022 рік. Консолідована фінансова звітність за 2022 рік. URL: static.novaposhta.ua/sitecard/misc/doc/Financial%20statement%20for%202022.pdf.

22. Звіт про управління ТОВ «Нова пошта» за 2023 рік. Консолідована фінансова звітність за 2023 рік. URL: static.novaposhta.ua/sitecard/misc/doc/0iHaHCOBa%2O3BiTHicTb%2O2O23.pdf.

23. Єпіфанова І. Ю., Бардадин О. А. СУТНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. №14. URL: investplan.com.ua/pdf/14_2017/9.pdf.

24. Каркунова К. Огляд українських служб доставки. URL: https://horoshop.ua/ua/blog/obzor-ukrainskikh-sluzhb-dostavki/ .

25. Керівництво Фраскарті (нова редакція документу, прийнятого ОЕСР в 1993р. в італійському місті Фраскарті). URL: https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=576f24ee-7767-436e-8b91-8a9550e6d2ef&title=KerivnitstvaOrganizatsiiEkonomichnogoSpivrobitnitstvaTaRozvitku-oesr-natsionalniStandartiZUpravlinniaInnovatsiiami.

26. Інвестиційний аналіз : підручник. 2-ге вид., перероб. та доп. /за наук. ред. А. А. Пересада. Київ : КНЕУ, 2008. 544 с.

27. Науково-аналітичний центр «Інвест-Україна». Стратегічні перспективи розвитку інвестиційного ринку України. Київ, 2023. URL: https://invest-ukraine.org.ua.

28. Конституція України. 254к/96-ВР Редакція від 01.01.2020 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text.

29. Корнеева Ю. Державне регулювання інвестиційної діяльності. Монографія. Київ. ЦУЛ. 2018. 570 с.

30. Маслак О. І., Квятковська Л. А. Основні етапи оцінювання стратегічного потенціалу підприємства. *Регіональна економіка*. 2012. № 1. С. 91-97.

31. Методика розрахунку аналітичних показників оцінки фінансового стану підприємства. URL: https://7eminar.ua.

32. Офіційний сайт Національного банку України. Інвестиційна політика держави. URL: https://bank.gov.ua.

33. Митний кодекс України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text.

34. Офіційний сайт Міністерства економіки України. Інвестиційні програми та розвиток бізнесу. URL: https://www.me.gov.ua.

35. Мочерний С. В., Некрасов В. М., Овчинников В. Н., Секретарюк В. В. Економічна теорія, 2000. URL: http://epi.cc.ua/osnovnyie-formyi-metodyi-upravleniya.html.

36. Мочерний С.В., Ларіна Я.С., Устенко О.А., Юрій С.І. Економічний енциклопедичний словник: у двох томах / За ред. С.В. Мочерного. Львів: Світ, 2008. Т. 1. 616 с.

37. Розвиток інвестиційного середовища в Україні. Аналітичний звіт. Київ: Інститут економічних досліджень, 2022. 104 с.

38. Наукова та інноваційна діяльність України за 2022 рік. URL: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2023/zb/10/zb_Nauka_2022.pdf 22.

39. Огляд малого і середнього підприємництва в Україні 2018/2021. Фокус на європейській інтеграції. 2022. Офіс розвитку малого і середнього підприємництва, Офіс ефективного регулювання. URL: https://drive.google.com/file/d/1I2ckLnFpxcbePvy_ ymQlJMi5Wci5RKxP/view 24

40. Огляд українських поштових служб. https://horoshop.ua/blog/obzor-ukrainskikh-sluzhb-dostavki/ .

41. Офіційний сайт ТОВ «Нова Пошта». URL: https://novaposhta.ua/ .

42. Офіційний сайт Deutsche Post DHL Group. URL: https://www.dpdhl.com/en/about-us/history.html .

43. Офіційний сайт FedEx. URL: https://www.fedex.com/en-at/about/sustainability/reports.html .

44. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text.

45. Про поштовий зв’язок : Закон України від 03.11.2024 № 2722-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2722-20#Text .

46. Про схвалення Стратегії імплементації положень директив Європейського Союзу у сфері послуг поштового зв’язку та кур’єрських послуг («дорожньої

карти») : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2018 р. № 104-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/104-2018-р#Text.

47. Сучасний тлумачний словник української мови: 5000 слів / За заг. Ред.. д-ра філол.. наук, проф.. В.В. Дубічинського. Х. : Школа, 2006. 832 с.

48. Федоренко В. Г., Воронкова Т. Є. Економіка України в глобалізаційному вимірі. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 23. С. 7-12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2015_23_3.

49. Шумпетер Й. А. Теорія економічного розвитку: Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу / Пер. з англ. В. Старка. К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2011. 242 с.

50. YouControl. - URL: https://youcontrol.com.ua/contractor/ ?id=11111190#express-universal-file.

ДОДАТКИ

Додаток А

Аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «Нова Пошта»

за 2021-2022 рр.

Показники	Код рядка	2021 рік, тис. грн.	2022 рік, тис. грн.	Відхилення	
				тис. грн.	ТР, %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	16 010 832	20 621 616	4 610 784	28,8
Питома вага у чистому доході, %		100	100	0	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(11 733 473)	(14 553 161)	(2 819 688)	23,86
Питома вага у чистому доході, %		73,28	70,57	-2,71	-
Валовий прибуток	2090	4 277 359	6 068 455	1 791 096	41,87
Питома вага у чистому доході, %		26,72	29,43	2,71	-
Валовий збиток	2095	0	0	0	-
Питома вага у чистому доході, %		0	0	0	-
Інші операційні доходи	2120	75 343	81 043	5 700	7,57
Питома вага у чистому доході, %		0,47	0,39	-0,08	-
Адміністративні витрати	2130	(1 543 234)	(1 797 419)	(254 185)	16,47
Питома вага у чистому доході, %		9,64	8,72	-0,92	-
Витрати на збут	2150	(345 016)	(426 449)	(81 433)	23,60
Питома вага у чистому доході, %		2,15	2,07	-0,09	-
Інші операційні витрати	2180	(512 827)	(796 459)	(283 632)	55,31
Питома вага у чистому доході, %		3,20	3,86	0,66	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	0	0	0	-
Питома вага у чистому доході, %		0	0	0	-
Інші доходи	2240	0	0	0	-
Питома вага у чистому доході, %		0	0	0	-
Фінансові витрати	2250	-402798	-421556	(18 758)	4,66
Питома вага у чистому доході, %		2,52	2,04	-0,47	-
Інші витрати	2270	-321384	-698866	-377482	117,46
Питома вага у чистому доході, %		2,01	3,39	1,38	-
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	0	0	0	-
Питома вага у чистому доході, %		0	0	0	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-268904	-398512	-129608	48,20
Питома вага у чистому доході, %		1,68	1,93	0,25	-
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	0	0	0	-
Питома вага у чистому доході, %		0	0	0	-

Джерело: складено за даними ТОВ «Нова пошта» [21, 22]

Додаток Б

Аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «Нова Пошта»

за 2022-2023 рр.

Показники	Код рядка	2022 рік, тис. грн.	2023 рік, тис. грн.	Відхилення	
				тис. грн.	ТР, %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	20 621 616	25 549 607	4 927 991	23,80
Питома вага у чистому доході, %		100	100	0	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(14 553 161)	(18 678 505)	(4 125 344)	28,35
Питома вага у чистому доході, %		70,57	73,11	2,53	-
Валовий прибуток	2090	6068455	6871102	802647	13,23
Питома вага у чистому доході, %		29,43	26,89	-2,53	-
Валовий збиток	2095	0	0	0	-
Питома вага у чистому доході, %		0	0	0	-
Інші операційні доходи	2120	81043	130506	49463	61,03
Питома вага у чистому доході, %		0,39	0,51	0,12	-
Адміністративні витрати	2130	-1797419	-2298389	-500970	27,87
Питома вага у чистому доході, %		8,72	9,00	0,28	-
Витрати на збут	2150	-426449	-685754	-259305	60,81
Питома вага у чистому доході, %		2,07	2,68	0,62	-
Інші операційні витрати	2180	-796459	-465445	331014	-41,56
Питома вага у чистому доході, %		3,86	1,82	-2,04	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	0	0	0	-
Питома вага у чистому доході, %		0	0	0	-
Інші доходи	2240	0	221	221	-
Питома вага у чистому доході, %		0	0,0009	0,0009	-
Фінансові витрати	2250	-421556	-544998	-123442	29,28
Питома вага у чистому доході, %		2,04	2,13	0,09	-
Інші витрати	2270	-698866	-255	698611	-99,96
Питома вага у чистому доході, %		3,39	0,001	-3,39	-
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	0	0	0	-
Питома вага у чистому доході, %		0	0	0	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-398512	-571416	-172904	43,39
Питома вага у чистому доході, %		1,93	2,24	0,30	-
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	0	0	0	-
Питома вага у чистому доході, %		0	0	0	-

Джерело: складено за даними ТОВ «Нова пошта» [21, 22]

Додаток В

Таблиця В.1

Методика розрахунку показників ділової активності підприємства

№ п/п	Найменування коефіцієнта	Формула розрахунку
1	Коефіцієнт оборотності активів (Коа)	ряд.2000 (ф.2)/сер.ряд.1695(ф.1)
2	Коефіцієнт оборотності власного капіталу (Ковк)	ряд.2000(ф.2)/сер.р.1495(ф.1)
3	Коефіцієнт оборотності інвестованого капіталу (Коік)	ряд.2000(ф.2)/сер.р.(1495+1595) (ф.1)
4	Коефіцієнт оборотності засобів виробництва (Козв)	ряд.2000(ф.2)/ сер.р.(1010+1100) (ф.1)
5	Коефіцієнт обертання основних засобів (коефіцієнт фондовіддачі) (Кооз)	ряд.2000(ф.2)/ сер.р.1010 (ф.1)
6	Коефіцієнт обертання поточних активів (Копа)	ряд.2000(ф.2)/ сер.р.1195 (ф.1)
7	Коефіцієнт обертання товарно-матеріальних цінностей :	ряд.2050(ф.2)/ сер.р.1100 (ф.1)
8	Коефіцієнт обертання дебіторської заборгованості:	ряд.2000(ф.2)/ сер.р.(1125 / 1155) (ф.1)
9	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості:	ряд.2050(ф.2)/ сер.р.(1615+1630) (ф.1)

Джерело: складено за даними [31]

Таблиця В.2

Методика розрахунку показників рентабельності підприємства

№	Найменування показника	Формула розрахунку
1	Коефіцієнт рентабельність всіх активів (авансованого капіталу):	ряд.2355 (ф.2)/сер.р.1300(ф.1)
2	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу:	ряд.2355(ф.2)/сер.р.1300(ф.1)
3	Коефіцієнт рентабельності реалізації I (валова рентабельність продукції):	ряд.2090(ф.2)/р.2000(ф.2)
4	Коефіцієнт рентабельності реалізації II (чиста рентабельність продукції):	ряд.2355(ф.2)/р.2000(ф.2)
5	Коефіцієнт рентабельності реалізації III (операційна рентабельність продукції):	ряд.2190(ф.2)/р.2000(ф.2)

Джерело: складено за даними [31]

Таблиця В.3

Методика розрахунку показників ліквідності та платоспроможності

№	Найменування показника	Формула розрахунку
1	Коефіцієнт загальної ліквідності	ряд.1195(ф.1)/ряд.1695 (ф.1)
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	(Ряд.1195 - Σ (ряд.1100/ряд.1110))/ряд.1695
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Σ (ряд.11650/ряд.1160)/ряд.1695
4	Величина власного оборотного капіталу	ряд 1195-ряд.1695
5	Маневреність власного оборотного капіталу	Ряд.(1165/1165)/(ряд.1195-ряд.1695)

Джерело: складено за даними [31]

Таблиця В.4

Методика розрахунку показників фінансової стійкості підприємства

№	Найменування показника	Формула розрахунку
1	Коефіцієнт незалежності	ряд.1495(ф.1)/ряд.1900 (ф.1)
2	Плече фінансового левериджу:	(ряд.1595+ряд.1695+ряд.1700)/ряд.1495
3	Коефіцієнт заборгованості:	(ряд.1595+ряд.1695+ряд.1700)/ряд.1900
4	Коефіцієнт довгострокового фінансування (покриття інвестицій)	(ряд 1495-ряд.1595)/ряд.1900
5	Коефіцієнт строковості запозиченого капіталу:	ряд. 1595/(ряд.1595+ряд.1695)
6	Коефіцієнт забезпеченості поточних активів власним оборотним капіталом:	(ряд 1195-ряд.1695)/ряд.1195
7	Коефіцієнт забезпеченості матеріальних запасів власним оборотним капіталом	(ряд 1195-ряд.1695)/ряд.1100
8	Коефіцієнт покриття запасів	((ряд.1195-ряд.1695)+ряд.1600+ряд.1615)/ряд.1100
9	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	(ряд. 1195-ряд.1695)/ряд.1495
10	Індекс реальної вартості майна	((ряд.1010+ряд.1100+ряд.1015)/ряд.1300
11	Коефіцієнт накопичення амортизації	(ряд.1002+ряд.1012)/(ряд.1001+ ряд.1011)

Джерело: складено за даними [31]